Z visoko volilno udeležbo manifestiramo našo enotnost in socialistično zavest

LETO III 14. JUNIJA 1963 CENA 20 DIN ŠTEV 5

Zbor občanov

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE LJUBLJANA-BEŽIGRAD

Jože Pogačnik:

NAŠ PRAZNIK

Naši prazniki so si v nečem podobni: to so dnevi, ko pogledamo nazaj, da bi videli, kje se trenutno nahajamo, in ocenili, kako daleč imamo še do tistega cilja, ki smo si ga postavili. Ob naših praznikih zato ne vihrajo samo zastave in ne doni samo pesem — čeprav so tudi zastave in pesmi njihov neločljivi del — temveč vedno spregovorimo tudi o tem, kaj smo že storili in kaj moramo še storiti za naše delovne ljudi, za našo socialistično skupnost.

Prav je, da tako storimo tudi ob našem občinskem prazniku 24. juliju.

Ta dan smo si Bežigrajčani izbrali za praznik v spomin na tisti dan pred dvaindvajsetimi leti, ko se je skupina bežigrajskih komunistov in borcev proti okupatorju pravočasno izognila policijskemu zasledovanju in namesto v zapore prispela v rašiško partizansko četo, v kateri je potem ostala kot njeno najbolj borbeno jedro. Ta dan v naši občini slavimo kot naš dan vstaje, kot dan, ko se poklonimo spominu vseh tistih, ki so v temelje naše svobodne, socialistične skupnosti vzidali svoja življenja, ko krepko stisnemo roko vsem tistim, ki so s puško v roki dočakali svobodo in se potem z istim žarom kot nekdaj proti sovražniku vrgli v borbo proti zaostalosti in revščini, v borbo za izgradnjo socializma.

Dvaindvajset let, ki so minila od 24. junija 1941. leta, je hkrati dolga in kratka doba. Vsem tistim, ki so vojno doživeli že kot odrasli ljudje, se včasih dnevi oborožene borbe proti okupatorju zdijo zelo blizu, saj so jih doživeli tako mučno, tako silno, da so jim še danes tako živo pred očmi, kot da so jih doživeli šele včeraj. Tej isti generaciji, ki je potem vsa povojna leta nosila na svojih ramah vso težo obnove in izgradnje naše dežele in ki je pred svojimi očmi gledala, kako naša družba postaja vse bolj močna in vse bolj bogata, pa se prav zaradi tega večkrat tudi zdi, da je dvaindvajset let, merjenih z našim delom in dosežki, zelo zelo dolga doba.

Za mnoge med nami je lahko dvaindvajset let hkrati dolga in kratka doba, odvisno od tega, iz katerega zornega kota gledamo na ta pretekla leta našega življenja. Imamo možnosti, da primerjamo med tem, kar je bilo, in tem, kar imamo danes; v tem je naša

(Nadaljevanje na 2. strani)

Vsem delovnim ljudem naše občine iskreno čestitamo za občinski praznik

Občinski odbor SZDL

Predsednica Ljudske skupščine LRS in poslanska kandidatka v naši občini tovarišica Vida Tomšič je na predvolilnem zborovanju v Festivalni dvorani govorila o vlogi Jugoslavije v svetu. Na sliki: Tovariš Jože Pogačnik, predsednik nove občinske skupščine, izroča tovarišici Tomšičevi šopek cvetja

Nova občinska skupščina se je konstituirala

Za predsednika je znova izvoljen Jože Pogačnik, podpredsednik pa je Ivan Vinkler

V Festivalni dvorani na Gospodarskem razstavišču je bila v ponedeljek, 3. junija dopoldne slavnostna I. seja obeh zborov nove občinske skupščine Ljubljana-Bežigrad, na kateri so novi odborniki občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti zaprisegli, nato pa za predsednika nove občinske skupščine ponovno soglasno izvolili **Jožeta Pogačnika**, za podpredsednika pa **Ivana Vinklerja**. Zbora imata po 35 članov — nova občinska skupščina ima skupno 70 odbornikov s predsednikom in podpredsednikom hkrati. Odborniki občinskega zbora so za svojega predsednika izvolili **Slavka Oblaka**, odborniki zbora delovnih skupnosti pa **Iva Klešnika**.

Po slavnostnem delu-konstituiranju občinske skupščine sta oba zbora izvolila iz svojih vrst občinske predstavnike za skupščino OLO Ljubljane in v mestni svet ter kandidate za republiško in zvezno skupščino. Bežigrajsko občino bodo odslej v skupščini OLO Ljubljane predstavljali: **Marija Rome, Marijan Planinc, Ferdo Cerjanec** in **Ivan Vinkler**; v mestnem svetu Ljubljane bodo naslednji odborniki: **Rasto Iskra, Janez Pirnat, Jožko Pirnar, Ivo Poznik, Pavel Avbelj, Stanislava Vučer, Miro Dešman, Jože Pogačnik, Anka Jurše** in **Jože Dolenc**.

V obeh zborih, v občinskem zboru in zboru delovnih skupnosti nove občinske skupščine Ljubljana-Bežigrad, je samo devet starih odbornikov iz prejšnjega občinskega zbora, oziroma zbora proizvajalcev, in sicer trije v občinskem zboru in šest v zboru delovnih skupnosti.

Novi predsednik občinske skupščine Jože Pogačnik se je po izvolitvi odbornikom zahvalil za ponovno zaupanje in med drugim poudaril, da nova ustava SFRJ še razširja kompetence občinskih ljudskih odborov, kar pomeni, da se bodo morali novi odborniki v kar največji meri posvetiti delu pri reševanju raznih aktualnih vprašanj.

Na območju bežigrajske občine se je število prebivalstva v zadnjih petih letih skoraj podvojilo — danes živi tod nad 34 tisoč občanov. Če je bila bežigrajska občina prej pretežno stanovanjska, se sedaj iz leta v leto močneje industrijsko razvija, kar je hkrati osnovni pogoj za hitrejšo in močnejšo materialno rast komune ter s tem gradnje komunalnega standarda: cest, šol, socialno-zdravstvenih ustanov.

Nadaljevanje na 4. strani

S konstituiranja občinske skupščine v Festivalni dvorani

Iz vsebine:

Naš praznik

Srečanje s tovarišem Titom

Nekaj tednov na Debelem rtiču — morda rešitev za vse življenje

Letovanje otrok — kako, kje in kdaj?

Razmišljanje o turizmu

V zahvalo tistim, ki dajejo kri

Besedo imajo mladi volivci

Hvala in graja v knjigi pripomb

pisma bralcev

Šola za starše in življenje v Dolu

Društvo prijateljev mladine in Osnovna šola Franca Ravbarja v Dolu pri Ljubljani sta s sodelovanjem delavske univerze Ljubljana-Bežigrad v letošnji sezoni organizirala Šolo za starše in Šolo za življenje. Organizatorji so bili v skrbeh, če bo dovolj obiskovalcev, toda bili so prijetno presenečeni. Šestinštirideset staršev in petdeset mladincev je redno obiskovalo predavanja ter zavzeto sledilo predavateljem, ki jih je poslala DU iz Ljubljane.

Starši so bili še prav posebno zadovoljni s predavanjem, v katerem jih je predavatelj seznanil z duševnimi problemi mladincev v puberteti. Pa tudi ostala predavanja so jim dala koristne napotke za vzgojo otrok. Zavest, da je za vzgojo potrebno poznavanje duševnosti otroka in mladinca ter velika mera razumevanja in potrpljenja, se jim je še bolj utrdila. Starši in poklicni vzgojitelji smo prepričani, da bodo ta predavanja imela koristen vpliv na vzgojo otrok in mladincev.

Mladinci, člani ZMS v šoli in na terenu, so se najbolj razživeli ob predavanju o vzrokih, ki pripeljejo posamezne mladince pred sodišče. Tudi predavanje o uveljavljanju mladine v družbi so spremljali izredno pozorno.

Fani Perbil

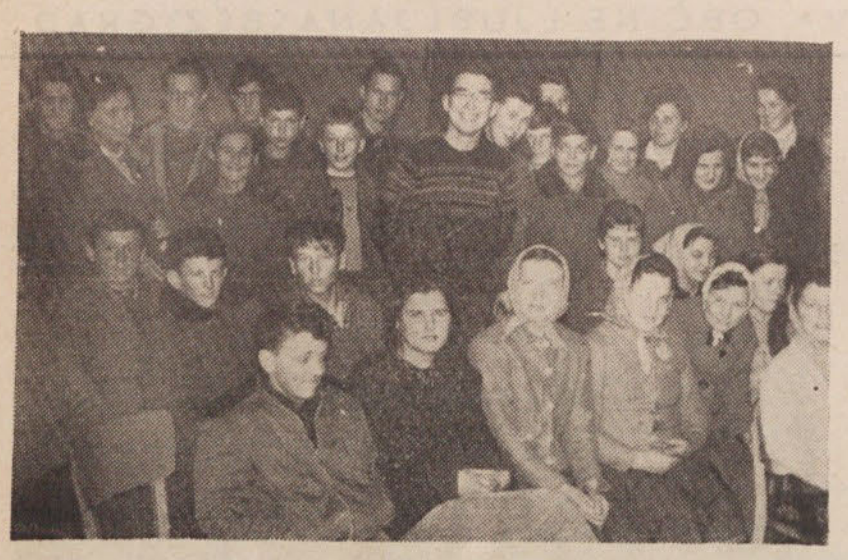

Mladinci in mladinke v šoli za življenje v Dolu

Nima vsakdo priložnosti . . .

Mineva pomlad, na pragu je poletje. V Savsko naselje so se preselili številni novi prebivalci. Vseh pet stolpnic je dokončno urejenih. Lepo in prav, vendar sta še vedno dve stolpnici brez dvigal; koliko časa še, kdo ve? (Pisali smo že o tem.) Stanovalci vrhnjih nadstropij so se navadili »pešačiti«, zakaj ne bi mogli še naprej! Utrdili so se in škoda bi bilo pomehkužiti jih. Nima vsakdo priložnosti uriti se vsakodnevno v »vzdržljivi hoji«. Gradisovci si s tem ne belijo več glave, morda stanovalci tudi ne . . .

V. F.

O obrtniškem centru, trgovinah in garažah

Gradnja Obrtniškega centra v Savskem naselju se bliža koncu. Lepi sodobni prostori bodo kmalu vseljivi. Na nove prostore že težko čakajo razna podjetja, tako »Modna oblačila«, »Galeb«, »Brivsko frizersko podjetje« in druga. Po njihovi ureditvi bo prebivalcem prihranjena prenekatera pot v mesto.

V najkrajšem času bo izročen svojemu namenu tudi »Dom skupnosti«. V njem bodo dobili prepotrebne prostore družbeno politične organizacije in svet krajevne skupnosti. Do 15. tm. bosta urejena dvorana in klubski prostor, kjer bo tudi čitalnica. Sledila jim bo sejna dvorana s 150 sedeži in ostali potrebni pisarniški prostori. Če ne bo nepredvidenih zaprek, bodo že v tem tednu začeli kopati temelje za gradnjo telovadnice šole »Borisa Kidriča«, ki bo stala okrog 113 milijonov dinarjev.

Napoved, da bodo začeli graditi garaže v naselju že v maju, se ni uresničila. Zopet se je nekje zataknilo. Moralna zagotovitev je sicer tu, to pa je za bodoče koristnike garaž in svet krajevne skupnosti premalo. Mestni svet ljubljanski, oziroma koordinacijski odbor pri mestnem svetu je sicer odobril načrt oziroma predlog Instituta za urbanizem o lokaciji garaž, pri tem pa je do sedaj tudi ostalo. Vprašanje gradnje dvovrstnih garaž, blokovnih in skupinskih, pa je še vedno nerešeno.

Še o potrošniških svetih. Dve moderni trgovini ima Savsko naselje. Samopostrežno in klasično. V samopostrežni si kupec kaj hitro postreže. Blago, okusno in lepo opremljeno, se vrsti na policah in košaricah, vabi in kliče, vendar prehitro ga zmanjka in prepočasi se nadomešča. Tega ni, onega ni, je pa trgovina »samopostrežna«, vse je čisto, bleščeče in snažno. In klasična trgovina? V njej je malo drugače. Blago je zloženo po predalčkih in stenskih policah. Prodajalke so v belih haljah, ki pa so bele le redko, saj so pogosto obarvane z vsemi »abstraktnimi« madeži od mastne, tekoče in dišeče robe, ki jo prijazne prodajalke nudijo kupcu. Menimo, da bi ne bilo napak, če bi se kdo od potrošniškega sveta kdaj ogledal nekoč bele halje. In urnost postrežbe? Morda bi bila lahko še boljša. Sicer pa o ustrežljivosti in vljudnosti ni kaj reči.

-vm-

PROGRAM
priredtev ob občinskem prazniku

Sobota, 22. junija 1963

- **16.00** v Tomačevskem gozdu — pionirske in mladinske tekmovalne akcije — obujanje spominov iz NOB (organizira občinski odbor ZZB);
- **20.00** otvoritev prostorov krajevnega družbenega centra v Stožicah, Titova 201.

Nedelja, 23. junija 1963

- **14.00** gasilske vaje v Belinki, Šentjakob — ob 10-letnici gasilske čete;
- **15.00** kolesarski kriterij v Dolu;
  telovadni dvoboj v vajah na orodju — v telovadnici TVD Partizan Bežigrad (osn. šola »Vita Kraigherja«).

Ponedeljek, 24. junija 1963

- **10.00** odkritje kipa narodnega heroja Maksa Pečarja v osnovni šoli Črnuče;
- **10.30** slavnostna seja občinske skupščine v dvorani zadružnega doma v Črnučah — zatem kratek kulturni program in polaganje vencev na spominska obeležja iz NOB;
- **19.30** akademija v zadružnem domu v Črnučah — za prebivalce Črnuč;
- **20.30** mladinski ples na ploščadi pred Gospodarskim razstaviščem.

Torek, 25. junija 1963

- **16.00** turnir v odbojki na igrišču v Črnučah.

Sreda, 26. junija 1963

- **15.00** občinsko tekmovanje v streljanju z malokalibrsko puško za mladince in člane — na strelišču na Rakovniku;
- **20.00** otvoritev družbenih prostorov KO SZDL v zadružnem domu na Ježici.

Četrtek, 27. junija 1963

- **16.00** turnir v košarki na igrišču na Ježici.

NAŠ PRAZNIK

Nadaljevanje s 1. strani

prednost pred generacijo, ki je zrasla za nami in v tem je večkrat tudi naša slabost.

Naša prednost je v tem, ker lahko realno ocenjujemo dogajanja okoli nas in ker so nas življenjske izkušnje naučile, da se velike reči ne dajo doseči čez noč, da jih lahko dosežemo samo s smotrnim delom, z žrtvami in odrekanjem. Vemo, v kakšnih majhnih, težkih razmerah smo živeli nekdaj, in zato znamo še toliko bolj ceniti tisto, kar smo že dosegli, kar že imamo.

Toda ta naša prednost je nemalokrat tudi naša slabost: vatel, s katerim merimo je bolj obrnjen v preteklost kot pa v bodočnost, in ker z njim začenjamo meriti od dneva, ki je deset ali pa dvajset in več let že za nami, smo vedno tudi pripravljeni biti več ali manj zadovoljni, ko neko stvar premerimo do današnjega dne.

V naši družbi pa se vse močneje uveljavlja mlada generacija, ki predvojno Jugoslavijo pozna samo po pripovedovanju in ki ta vojna leta komaj pomni, če jih sploh pomni. Ta generacija, ki je zavestno začela dojemati svet že v naši socialistični skupnosti, ima drug, svoj vatel, s katerim meri stvari okrog sebe; in ta vatel ni uperjen v preteklost, temveč samo v prihodnost, meriti pa začenja od danes, od tega, kar že obstaja v naši družbi. To je te dni tovariš Kardelj na velikem predvolilnem zborovanju v našem mestu povedal s temi besedami: »Mlad človek, ki se je rodil v novih pogojih, ni kaj posebno pripravljen primerjati sedanje stanje z razmerami, ko njega še ni bilo, temveč izhaja iz sodobnih teženj k boljšemu in novemu, se pravi k boljšemu in novemu v samih pogojih socializma. To je v bistvu zdrava težnja, ki stalno spodbuja družbo k napredku.«

Današnji mladi ljudje, ki so že stopili v naše družbeno politično dogajanje, ali pa se šele pripravljajo na ta korak, so sveža, nova četa, ki hiti v boj za socialistično izgradnjo naše domovine. Nima še izkušenj, ki jih imajo stari veterani, zato pa je polna poleta in energije. Naj nas ne moti, če je večkrat neučakana, nestrpna, saj se bori za naš skupni cilj — in če bomo izkušnje veteranov znali združiti s poletom mladih, potem bomo ta cilj dosegli laže in hitreje.

Ta naloga — združevanja izkušenosti in mladostnega poleta — je še posebno aktualna sedaj, ko smo na začetku uveljavljanja nove ustave naše širše in ožje domovine in ko pravkar zaključujemo izgradnjo državne stavbe, postavljene na novih ustavnih načelih. »Vse imamo novo,« je dejal nedavno tovariš Tito skupini obiskovalcev, ki so mu prišli čestitat za rojstni dan, »in zato bomo morali tudi delati po novem.«

To pa pomeni, da bomo morali delati še bolje kot smo do sedaj, da bomo morali vnašati v naše delo več sodobne organizacije in prijemov, pa tudi strožja merila, s katerimi bomo merili naše uspehe in naše napake. Ne smemo in tudi nikoli ne bomo pozabili tistih dni, ko smo začenjali pot, po kateri hodimo še danes, ne bomo trpeli tistih pomanjkljivosti, ki bi jim z dobrim gospodarjenjem in delom lahko bili kos.

Prav nič ne bo napak, če bomo našo sedanjost vse bolj merili z vatlom prihodnosti, saj nas bo to spodbujalo k hitrejšemu maršu do tistega cilja, ki so ga postavili že ljudje, katerih spomin slavimo na naš občinski praznik.

Volilni izidi v novo občinsko skupščino

Za vsako volilno enoto objavljamo najprej ime in priimek izvoljenega kandidata oziroma novega odbornika, nato število oddanih glasovnic in zatem število glasov, ki jih je dobil posamezni kandidat. Ker je bilo v nekaterih volilnih enotah več kandidatov, objavljamo v oklepajih tudi imena in priimke tistih, ki niso bili izvoljeni, ter število glasov, ki so jih dobili.

1. Pavel Avbelj 794 — 736
2. Ivo Poznik 708 — 706
3. Inž. Boris Zalokar 863 — 812
4. Lado Bratož 415 — 392
5. Jože Dolenc 515 — 509
6. Ciril Trček 702 — 663
7. Franc Medja 392 — 370
8. Janez Djura 1036 — 988
9. Mitja Klopčič 489 — 461
10. Jernej Mlakar 338 — 328
11. Tone Javornik 1110 — 1097
12. Ančka Cerin 736 — 668
13. Janez Obreza 639 — 307 (Janez Šumi 299)
14. Jožko Pirnar 582 — 555
15. Ivo Bukovec 1034 — 557 (Rudi Furlan — 431)
16. Božo Jurak 520 — 496
17. Janez Pirnat 242 — 240
18. Janez Černe 637 — 631
19. Ivan Zorman 597 — 589
20. Oton Križan 525 — 519
21. Janez Menart 609 — 599
22. Marija Avbelj 634 — 626
23. Milan Zinauer 495 — 476
24. Jože Pogačnik 1044 — 1028
25. Miro Dešman 588 — 556
26. J. Dremelj 674 — 658
27. I. Dimnik 339 — 323
28. Nikolaj Hvastja 564 — 542
29. Ivan Kunovar 836 — 46 7(Silvo Čebulj 322)
30. Slavko Oblak 477 — 455
31. Metod Lampič 920 — 844
32. Fanči Žagar 380 — 290
33. Marijan Batič 501 — 462
34. Franc Slabajna 251 — 183
35. Frančiška Prebil 498 — 388

ZBOR DELOVNIH SKUPNOSTI

1. Edvard Ozimek 479 — 464
2. Rasto Iskra 441 — 430
3. Ivo Klešnik 678 — 635
4. Anka Jurše 313 — 280
5. Anton Keržan 273 — 129 (inž. Janez Zaplotnik 128)
6. inž. Milan Mesojednik 207 — 192
7. inž. Lojze Piškur 456 — 433
8. Marija Rome 540 — 262 (Albina Kocjan 256)
9. inž. Radoš Hribernik 478 — 444
10. Davorin Gržinič 616 — 582
11. Franc Žitnik 447 — 414
12. Andrej Plestenjak 197 — 188
13. Marija Lipovec 332 — 178 (Jože Kunčič 147)
14. Jože Kužnik 301 — 281
15. Janez Marinko 296 — 258
16. Anton Balažič 429 — 395
17. Ferdo Cerjanec 507 — 490
18. Marijan Planinc 628 — 613
19. Anica Hartman 402 — 390
20. Jule Kačič 414 — 396
21. Stanislava Vučer 306 — 285
22. Janez Vinkler 400 — 388
23. Anton Vodnik 487 — 233 (Branko Jernejc 227)
24. Franc Kavčič 450 — 429
25. Boris Stadler 707 — 349 (Franc Šetina 338)
26. Franc Dečman 673 — 579
27. inž. Boris Kralj 176 — 172
28. Vladimir Bras 231 — 223
29. Živana Bele-Potočnik 251 — 243
30. Vinko Zupanc 219 — 206
31. Heda Ivanuš 324 — 317
32. Stefka Sever 359 — 356
33. Stane Hvala 205 — 187
34. Zlatka Bizjak 194 — 188
35. Ivo Lukežič 272 — 266

Pozdravili so vlak »Bratstva in enotnosti«

V soboto, 25. maja 1963, na dan Mladosti in ob praznovanju 71. rojstnega dne tovariša Tita, je nekaj pred 14. uro prispel v Ljubljano vlak »Bratstva in enotnosti« iz Beograda. Na ljubljanski železniški postaji so ga pričakali člani ObK ZMS Ljubljana-Bežigrad, ki so potnikom v enem izmed vagonov izročili šopke rožic, državne in republiške zastavice ter značke organizacije ZMS. Na obeh straneh vagona so mladinci Bežigrada privezali 8 m dolg transparent z napisom: Imamo nekaj, kar se ne da nadoknaditi — mladostni polet — TITO.

Sprejem vlaka Bratstva in enotnosti postaja tradicionalna prireditev ob dnevu mladosti.

Potniki, predvsem tuje narodnosti, so presenečeni in z veseljem sprejeli skromna darila članov ObK ZMS, z obrazov pa smo lahko razbrali, da so odnesli lepe spomine iz naše domovine v tujino — na svoje domove.

Besedo imajo mladi volivci

»UPAM, DA SEM VPISAN V VOLILNI IMENIK...«

Bežigrajski dijak Peter Petek bo letos maturiral. Star je 19 let in bo letos prvič volil.

— Kje in kako ste se seznanili z volilnim sistemom?

— V naši šoli je, posebno v četrtih razredih, precej mladincev, ki bodo letos prvič volili. Zato in pa, da se seznanimo z novo ustavo, je uprava šole nekaj ur pouka posvetila predavanjem o naši novi ustavi in nas na teh predavanjih okvirno seznanila tudi z volitvami. Še več pa sem o volitvah zvedel iz časopisov, ki jih redno berem, največ pa iz razglasa socialistične zveze, ki je bil objavljen v časopisih in po radiu.

— Ali se vi in vaši tovariši v šoli zavedate odgovornosti do družbe, ki jo imate kot mladi volivci? Ali

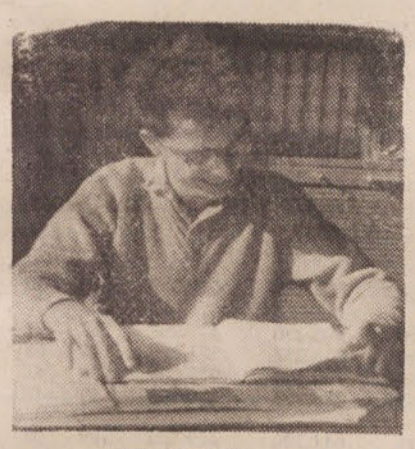

Marjan Gorza

poznate svoje pravice in dolžnosti?

— Vsekakor se zavedamo, da je to veliko priznanje družbe, in da imamo kot mladi volivci velike obveznosti. Upam, ne, prepričan sem, da govorim tudi v imenu svoji tovarišev, če rečem, da se bomo potrudili, da bomo med prvimi opravili svojo dolžnost. Tudi svojih pravic in dolžnosti, ki jih imamo, se dobro zavedamo. Zelo nas veseli, in zelo ponosni smo na to, da bomo letos prvič volili; posebno zato, ker je to veliko priznanje družbe, da smo njeni enakopravni člani. Na volitve čakamo kar malo nestrpno. Upam, da sem vpisan v volilni imenik. Za vsak primer pa bom šel to še pogledat na ObLO.

— V prvem polletju letošnjega leta je bil učni uspeh na vaši šoli zelo slab. Da bi se izboljšal učni uspeh, je bilo organizirano tekmovanje za čim boljši učni uspeh. Kako je s tem tekmovanjem na vaši šoli?

— Učni uspeh na naši šoli bo na koncu šolskega leta vsekakor mnogo boljši, kot je bil v prvem polletju. Ne vem pa ali lahko to pripisujemo temu tekmovanju ali čemu drugemu. Z gotovostjo pa lahko trdim, da smo bili o tekmovanju v učnih uspehih, ki sta ga razpisala Svet za šolstvo OLO Ljubljana in OK ZMS ljubljanskega okraja, premalo obveščeni in morda zaradi tega ni bilo takih uspehov, kot bi sicer lahko bili.

Naj za konec povem še to. Petru ne bo treba popravljati učnega uspeha, saj je zelo dober dijak. Posebno dober je v matematiki, ki nekaterim povzroča precej težav. Peter pa ima matematiko zelo rad in jo bo po končani gimnaziji, to se pravi še letos, študiral na univerzi.

MARJAN VOLI DVAKRAT

Predsednik mladinskega aktiva v tovarni Energoinvest v Črnučah je 19-letni orodjar Marjan Gorza. Zanj bodo letošnje volitve še posebno pomembne, saj bo volil kar dvakrat. Volil bo kandidata za občinski zbor in kandidata za zbor delovnih skupnosti.

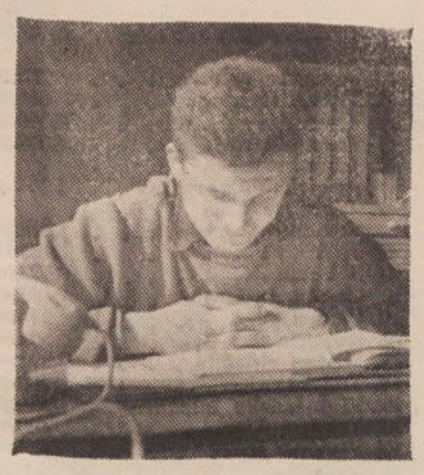

Peter Petek

— **Kdo je vas in ostale mladince vašega podjetja seznanil z letošnjimi volitvami in z novim volilnim sistemom?**

— V Energoinvestu je precej, zdi se mi, da okrog 25 mladincev, ki bodo letos prvič stopili na volišča. Z volitvami smo se že pred tedni pričeli seznanjati na posebnih sestankih, ki so bili namenjeni izključno nam, ki bomo letos prvič volili. Te sestanke je v našem podjetju organizirala osnovna organizacija ZK v sodelovanju z mladinsko organizacijo in sindikatom. Na teh sestankih so mladinci zelo živahno in zavzeto sledili izvajanjem o novem volilnem sistemu in o novostih, ki so nastale po sprejetju nove ustave. Nedvomno najbolj zanimivo za vse pa je bilo takrat, ko so nam pripovedovali o tem, kako bodo volitve letos potekale. Mnogo sem o volitvah izvedel tudi iz časopisov in po radiu. Moji tovariši in jaz bomo letos volili kar dvakrat. Na zboru delovnih ljudi v našem podjetju so prav mladinci predlagali ing. Lojzeta Piškurja za kandidata za občinski zbor delovnih skupnosti.

— Mladinci na šolah imajo tekmovanje za izboljšanje učnega uspeha, vi, mladi proizvajalci pa tekmujete v tem, kdo oziroma kateri kolektiv bo dosegel boljše rezultate v proizvodnji. Kako je s tem tekmovanjem pri vas?

— To tekmovanje v našem podjetju še ni dobilo tako velikega obsega kot bi ga lahko in kot bi ga moralo. Pred tremi meseci pa je mladinski aktiv naše tovarne ustanovil klub mladih proizvajalcev. Ena nalog tega kluba je tudi informirati mladince v tovarni o gospodarjenju in o delu kolektiva, tu pa bomo mladince informirali tudi o tem tekmovanju, saj je druga najpomembnejša naloga kluba prav obdelava produktivnosti dela.

E. Jurič

Srečanje s tovarišem Titom

Bilo je na našem letošnjem majskem izletu. Peljali smo se po cesti iz Škofje Loke v Cerkno. Razpoloženje v naših avtobusih je bilo veselo in vsi smo želeli, da pridemo čimprej do našega cilja »Bolnice Franje«. Ko smo se pripeljali izza ovinka, smo v Trebiji pred domom pod planino zagledali kolono avtomobilov. Ker smo bili že v Škofji Loki izvedeli, da se je v isto smer peljal tovariš Tito, smo ga hoteli vsi videti. Zato smo prosili šoferja, naj ustavi. Ugodil je naši želji in vsuli smo se iz avtobusov ter stekli proti domu.

Člani spremstva, ki so stali pri vratih, so nam povedali, da je tovariš Tito pri kosilu in da ne moremo k njemu. V upanju, da nas bo slišal, smo mu začeli vzklikati in mahati v pozdrav. Čez nekaj trenutkov se je pri oknu res pokazal predsednik republike. Bili smo srečni, da vidimo našega ljubljenega predsednika. Za hip smo vsi naenkrat umolknili od vznemirjenja in zadrege, ki nas je obšla, ko je odprl okno in nas pozdravil. Veseli smo bili, da se lahko pogovarjamo z njim, in kmalu smo že pogumno odgovarjali na njegova vprašanja.

Po kratkem pomenku smo se morali posloviti in le neradi smo odšli nazaj v avtobuse, da se odpeljemo naprej. V nepozabnem spominu pa nam bodo ostali trenutki, ki smo jih prebili s tovarišem Titom, z njim, ki ga imamo vsi tako radi.

Slavica Oražem, 7a r. osnovne šole Maksa Pečarja v Črnučah

Obisk v muzeju NOB v Črnučah

Pred občinskim praznikom sem se spomnil, da so lani ob tej priložnosti odprli v Črnučah muzej ljudske revolucije, oziroma »Zgodovinsko zbirko revolucionarnega gradiva občine Bežigrad«, kakor se imenuje uradno. Zanimalo me je, kaj je zbirka doživela v prvem letu po otvoritvi, zato sem se napotil naravnost v Črnuče.

Pred vhodom v muzej je napisano na vratih (z majhnimi črkami), da je zbirka odprta za obiskovalce vsako nedeljo od 9. do 12. ure, vsak torek od 9. do 12. ure in vsak petek od 14. do 17. ure. Razen eksponatov je v muzejski sobi mizica s knjigo vtisov, kjer so popisani trije listi. Drugače je še vse tako kakor pred letom dni.

Že knjiga vtisov ti pove, da zbirka doslej še ni doživela dosti obiskov. Zakaj ne?

Z upravnikom tovarišem Butalo, sva si bila edina v mnenju, da so take in podobne zbirke namenjene predvsem mladi generaciji, ki naj bi z ogledom eksponatov lažje spoznavala zgodovino NOB. Ob takih ogledih se otroku živo vtisne v spomin marsikaj, česar si pri verbalističnem pouku sploh ne bi zapomnil. In res — še najbolj se zanima za muzej v Črnučah mladina. Na žalost pa ga je doslej obiskala skoraj le šolska mladina iz Črnuč, čeprav eksponati ponazarjajo zgodovino ljudske revolucije celokupne občine Bežigrad...

Mar so šole za Bežigradom pozabile, da je bil lani odprt muzej v Črnučah? Kolikokrat si učiteljsko osebje beli glavo, kam bi peljali otroke na ekskurzijo! Čudno, res čudno, da se ne spomnijo na Črnuče in muzej NOB. Saj ni, da bi šli samo v muzej, saj je mogoče koristno združiti s prijetnim! Iz Črnuč bi lahko zavili v hrib in jo mahnili na Dobeno ali Rašico, lahko bi se ustavili kje v gozdu, kjer je leta 1941 taborila Rašiška četa.

No, ostanimo v muzeju. V knjigi vtisov beremo med drugim: »Prav pohvalno je, da smo tudi v Črnučah končno le dobili muzej NOB, ki nam pri vzgoji in pouku naše mladine lahko prav mnogo koristi, saj le s tako nazorno prikazano zgodovino revolucije našega ljudstva bodo naši najmlajši razumeli in pravilno cenili vse žrtve za našo svobodo.« Roka majhne pionirke pa je zapisala: »V muzeju mi je zelo všeč, upam, da ga bom še večkrat obiskala. Muzej je lepo urejen. Celo življenje bom imela jaz in moja brata lepe vtise o partizanih. Nekatere partizane celo poznam. Vsi padli in preživeli borci so vredni tega.«

Mar je potrebno še bolj zgovorno potrdilo, da utegne biti muzej res koristna ustanova?

Kajpak, ne mogli bi še trditi, da je zbirka popolna, čeprav je sicer lepo urejena. Predvsem bi kazalo odpraviti tiste napake, do katerih je prišlo spričo dejstva, da je naša občina dobila svoj sedanji obseg po priključitvi bivše občine Črnuče k občini Ljubljana-Bežigrad. Iz zbirke diha nekakšna razdeljenost med naselji tostran in naselji onstran Save. To je sicer opravičljivo, če pomislimo, da je tod potekala okupacijska meja med Italijo in Nemčijo. Ni pa opravičljivo, da ob narodnih herojih iz Črnuč (Rezka Dragar, Maks Pečar, Janez Bizjak in Franc Ravbar) ne vidiš Ivana Kavčiča iz Tomačevega, Danile Kumar z Ježice in Franca Tavčarja iz Starih Jarš, ki so prav tako narodni heroji, vsi iz naše občine.

In še nekaj: zdi se mi, da so bili pri izboru slikovnega gradiva deležni premalo pozornosti stari borci (zlasti padli), v primeri s tistimi, ki so šli v partizane konec leta 1943 in leta 1944.

Mladino bi zelo zanimalo, če bi zvedela kaj več npr. o kakšnem hrabrem mladem mitraljezcu ali pa o pionirjih, ki so pomagali partizanom. Nekdo je v knjigo vtisov zapisal, da bi rad kaj več zvedel o prvi pionirski četi v Črnučah, katere nekaj članov je videl na steni. Mladino zmeraj vlečejo zgledi njenih vrstnikov, zato bi bilo prav, če bi bolje poznala junaška dejanja mladincev in skojevcev v NOB.

Naposled naj opozorim še na to, da je potrebna pri pojasnilih eksponatov večja natančnost. Tako je npr. pri skici, ki ponazarja omrežje Narodne zaščite, zapisano: »Po odloku o zaščiti naroda, ki ga je izdal slovenski narodnoosvobodilni odbor, je bila v Ljubljani že jeseni ustanovljena Narodna zaščita...« Obiskovalec pogreša datum: kdaj, katerega dne in meseca, ali vsaj katerega leta se je to zgodilo?

Ne glede na navedene pomanjkljivosti pa zbirka zasluži, da si jo ogleda čimveč ljudi, zlasti mladine. Zato preberite še enkrat (v drugem odstavku tega članka), kdaj je zbirka odprta za obiskovalce.

F. Š.

OB TABORNEM OGNJU

Tudi pionirji iz Savskega naselja so lepo proslavili »dan mladosti«. Na predvečer so se zbrali na igrišču pri »Domu pionirjev«, kjer so jih pričakali predstavniki mladinske organizacije in njihovi učitelji. Izvedli so lep program; med drugim jim je zapel pevski zbor ljubljanske garnizije nekaj lepih partizanskih pesmi, naša priznana športnika Miro Cerar in Alenka Dermastia pa sta jim pripovedovala zanimivosti iz svojega športnega življenja in o razvoju našega športa. Lep večer so zaključili tako, da jim je naš vrhunski športnik Miro Cerar prižgal kres.

(vf)

Člani ZB

Savsko naselje na Krimu

Prejšnjo nedeljo so se že v zgodnjih jutranjih urah zbrali pred šolo »Borisa Kidriča« člani ZB in se usedli v tri Kompasove avtobuse, ki so jih odpeljali na tovariški izlet na Krim. Vrnili so se zvečer. Izlet je bil dobro organiziran. Tako prijetnega izleta si člani prav gotovo še želijo.

(vf)

Prve akcije Rašiške čete

Naš občinski praznik je 24. junija — spomin na 24. junij 1941, ko je odšla v gozdove skupina črnuških ilegalcev in postala jedro Rašiške čete, formirane v drugi polovici julija 1941.

Objavljamo odlomek iz članka »Rašiška četa«, ki ga je napisal tovariš Cveto Novak.

Pričeli smo z akcijami, čeprav še manjšimi in začetniškimi. Mnoge so bile uspešne, marsikatera je bila dobro zamišljena, pa je vendarle propadla. Delali smo pač, kar in kolikor smo z našim tedanjim znanjem o vojskovanju zmogli. Bilo nas je mnogo, ki do kapitulacije Jugoslavije sploh nismo imeli puške v roki, zato smo se prve dni učili uporabljati orožje. Uk nam je šel hitro od rok, saj smo se hoteli čimprej naučiti vsega potrebnega.

Prvo akcijo je Rašiška četa izvedla 27. julija, torej tri dni po tem, ko je bila ustanovljena. Nemci so preselili župnika v Šmartnem in postavili tam svojo postojanko. Najeli so ljudi, da so poželi župnikove njive, žito je bilo v kozolcu. Tega žita nismo mogli pustiti okupatorju, zato smo ves pridelek požgali. Isti večer je druga skupina napravila enako akcijo na nekem posestvu v Repnjah, ki so ga bili Nemci zaplenili. Trdno smo se odločili, da okupatorju ne damo niti zrna pšenice.

3. avgusta smo minirali mostiček na rečici Gameljščici. Nismo pa imeli dovolj razstreliva pa tudi znali še nismo minirati, tako da se nam stvar ni obnesla. Ob tej priliki smo ponoči od Spodnjih do Srednjih Gameljn trosili letake, ki so klicali ljudi v boj, in prepevali revolucionarne pesmi. Mostu nismo razstrelili, zato pa smo opogumili ljudi, saj ni bilo ne konca ne kraja šušljanja o tem, koliko je partizanov, kako so bili oboroženi in kaj vse si upajo komaj 2 kilometra od nemške postojanke.

Dva dni nato, 5. avgusta, smo istočasno na cesti med Trzinom in Črnučami in med Spodnjimi Gameljnami in hribom Stražo požagali kakih petnajst telefonskih drogov, razsekali žico, izolatorje pa razbili.

Poguma, volje in poleta nam ni nikoli zmanjkalo. Ko smo odšli na akcijo v Stražo, nismo imeli s seboj prav nobenega orodja, sekire, žage ali kaj podobnega, ker se nismo spomnili, da bomo kaj takega potrebovali. Toda kljub temu nismo popustili. Eden od tovarišev je splezal na telefonski drog in z bajonetom posekal žice, potem pa smo telefonske drogove drugega za drugim toliko časa majali, da smo konec koncev vse izruvali. Delo je šlo počasi od rok, opravili pa smo ga le. Nazaj grede pa smo razbili vse nemške napise na križpotih.

7. avgusta je patrulja, ki jo je vodil Janez Bizjak, na cesti med Dobravo in Trzinom pričakala izdajalca Alojza Majheniča iz Črnuč ter ga ubila. Spominjam se, da so tovariši iz Črnuč vedno znova začenjali pogovor o tem izdajalcu, vendar se njegovih grehov natančneje ne spominjam. Vem, da so Nemci hoteli, da bi se pogreba udeležilo čimveč ljudi, pa jih niso mogli spraviti skupaj.

10. avgusta se je iz Rašice odpravila patrulja, ki jo je vodil Miha Novak. Ta patrulja naj bi bila predvsem prenesla v Rašico vse orožje in strelivo, ki je bilo zakopano v Staneškem hribu. Patrulja je odkopala orožje in se ob belem dnevu vračala preko Medna, kjer je porušila železniško progo, na Šmarno goro. Tu smo se ustavili, ker nismo hoteli ob belem dnevu v Rašico. Proti večeru je patrulja odšla proti Rašici. Ko smo prišli do nekdanjega hotela v Tacnu, smo zagledali tovornjak. Bili smo radovedni, čigav je. Kmalu smo ugotovili, da je nemški in da je na njem orodje za popravljanje telefonskega omrežja. Kakšno veselje je zavladalo med nami! Mislili smo si: doslej smo rušili telefonsko omrežje, oni so ga pa popravljali — uničimo jim še orodje za popravljanje. Kaj hitro je bilo vse pripravljeno. Čez pol ure je zagorel bencin — in nastal je požar. S cerkvenega stolpa se je oglasila plat zvona. Nemci se niso pokazali, čeprav so bili v hotelu. Nihče ni prišel reševat in tovornjak je zgorel.

11. avgusta je naša patrulja v nekem gozdičku pri Repnja hpostavila zasedo. Po precej dolgem času je zagledala osebni avto z gestapovci. Tovariši so odprli ogenj ter ranili dva gestapovca, ki pa sta pobegnila. Jaka Molek-Mohor, ki je bil mitraljezec, nam je kasneje v taborišču pripovedoval, kako so ga tovariši nahrulili, ker mu mitraljez ni delal. In zakaj ni delal? Mohor, ki še ni poznal mitraljeza, je držal roko na odprtini, kjer izpadajo tulci. Samo nekaj trenutkov zastoja je zadostovalo, da sta jo Nemca popihala...

22. avgusta smo se odpravili iz našega taborišča na Šmarni gori proti Jeperci in tam podrli lepo število telefonskih drogov ter razsekali telefonski kabel. Ko smo se vračali, smo ob smledniškem mostu opazili stražo, ki pa se je umaknila, tako da smo lahko nadaljevali pot proti taborišču. Ostrigli smo tudi nekaj žensk, ki so se vlačile z Nemci. V trgovini Juvan v Gameljnah in na nekem posestvu v Smledniku smo se oskrbeli s hrano. Takih manjših akcij je bilo še več.

16. septembra se je v vas Rašico pripeljalo z avtomobilom pet Nemcev, ki so se predstavili kot nekakšna civilna komisija, v resnici pa so bili gestapovci, ki naj bi bili izsledili partizansko taborišče ter zbrali vse za napad potrebne podatke. Nekdo iz vasi je obvestil partizane, da so Nemci pustili avto v vasi, sami pa odšli v gozd. Hitro smo sestavili patruljo, ki se je postavila v zasedo na cesti, dvesto metrov zahodno od Potokarja. Tu je pričakala Nemce, ko so se vračali v dolino. Vse Nemce smo pobili, avto pa zažgali. Še isti dan so Nemci poslali močnejšo patruljo tja, kjer smo pobili gestapovce.

18. septembra je prišel v Rašico k Petru Koscu, bratu komandirja Rašiške čete, vohun. Razlagal je, da je bivši jugoslovanski častnik in da bi rad šel v partizane. Peter mu je zaupal ter se z njim odpravil proti partizanskemu taborišču. Spotoma je vohun Petra zahrbtno napadel. Peter je bil močan in vohunu je trda predla. Končno se je le iztrgal iz Petrovih rok in izginil v noč.

Peter je dogodek takoj sporočil komandirju čete. Videti je bilo, da nameravajo Nemci napasti taborišče. Naslednjega dne 19. septembra zgodaj zjutraj je prišel na Šmarno goro kurir iz Rašice in nam sporočil, naj se takoj odpravimo na Rašico. Komandir Stane je namreč menil, da bomo združeni laže odbili pričakovani nemški napad. Šmarnogorski vod se je nemudoma odpravil na pot, toda ni prišel daleč. Med potjo je naletel na Nemce, ki so šli na Šmarno goro in na Rašico. Zato se je skupina še zadrževala na Šmarni gori. Med Nemci, ki so prišli na Rašico, je bil tudi vohun, ki je prejšnji dan pobegnil Petru Koscu.

Ponoči od 19. na 20. september so Nemci zažgali prvo slovensko vas, Rašico. Iz Šmarne gore smo gledali Rašico v plamenih. Pogled je bil pretresljiv. Tedaj še nismo bili vajeni gledati takih zločinov...

Gospodarski barometer naše občine

Članki, ki smo jih do sedaj objavljali v našem časopisu o gospodarstvu, so bili v glavnem le občasne informacije o raznih pojavih v našem gospodarstvu, seveda z izjemo tistih številk časopisa, ki so v celoti obravnavale družbeni plan in proračun. Z današnjo številko pa pričenjamo s sistematičnim objavljanjem raznih člankov in poročil o gibanju gospodarstva.

Industrija je v gospodarstvu naše občine najmočnejša panoga, zato bomo industrijsko proizvodnjo zasledovali vsak mesec, tako da bo mogoče stalno spremljati gibanje naših industrijskih podjetij.

Osnova za naše informacije so statistična poročila, ki jih sestavljajo podjetja sama. Iz teh poročil bomo v naših informacijah uporabili podatke o doseženi vrednosti proizvodnje v tisočih dinarjev, ugotavljali doseganje letnega plana in primerjali obseg proizvodnje v letošnjem letu z istim razdobjem lanskega leta.

Tako zbrani podatki so obdelani v tabeli na koncu članka.

Kot vidimo iz gornjega pregleda, so naša industrijska podjetja v prvih petih mesecih letošnjega leta dosegla 39 % letnega plana, oziroma je letošnja proizvodnja v tem razdobju za 16 % večja kot lani v tem času.

Idealna izpolnitev bi bila 41,7 %. Če upoštevamo — in to moramo — dinamičnost izpolnjevanja plana, potem je dosežena izpolnitev vsekakor ugodna. Ne moremo namreč zanemariti dejstva, da npr. podjetja Modna oblačila, Opekarna Črnuče, Ljubljanske mlekarne in Planica-šport nimajo tekoče, enakomerne proizvodnje, temveč se ta proti koncu leta močno poveča.

PROBLEMATIKA PO POSAMEZNIH PODJETJIH PA JE NASLEDNJA

● TOPS je dosegel le 32 % letnega plana, oziroma 80 % lanske proizvodnje. Podjetje se stalno bori s pomanjkanjem kvalitetnega reprodukcijskega materiala, tako iz domače proizvodnje, kot tudi iz uvoza. Stanje se je v primerjavi s preteklim mesecem sicer popravilo, bo pa vsaka nadaljnja razširitev proizvodnje še naprej onemogočena, ker je obseg proizvodnje že prerasel zmogljivosti obstoječih obratnih prostorov. Da je proizvodnja letos nižja od lanske, je vzrok tudi v tem, ker so lani še montirali okrog 1000 standardnih pisalnih strojev iz uvoznih delov.

● TOVARNA KOVINSKE GALANTERIJE je v glavnem rešila problem reprodukcijskega materiala z nabavo HTV trakov iz domačih železarn, intervencijski uvoz pa še do danes ni realiziran. Trenutno ima podjetje še težave z nabavo svetlo vlečene žice, vendar bo v naslednjih mesecih tudi ta problem rešen.

● TUBA je z maksimalnim izkoriščanjem kapacitet dosegla v prvih petih mesecih letošnjega leta zavidljive uspehe. Oskrba z reprodukcijskim materialom je bila zadovoljiva, razen z aluminijem, ker mora dobavitelj prvenstveno izpolniti obveznosti za izvoz.

● ELMA je prav tako dosegla lepe uspehe, ker se proizvodnja odvija skoraj nemoteno. Oskrba z reprodukcijskim materialom poteka v redu, razen pri nabavi laka za impregnacijo izolacijskega materiala in pri nabavi polopasa iz domače proizvodnje.

● ENERGOINVEST je že začel s preusmerjanjem proizvodnje skladno s programom rekonstrukcije ter so bile v maju mesecu proizvedene zadnje količine vijačne opreme in instalacijskega materiala. Rezultati poslovanja v prvih petih mesecih so zelo ugodni, v naslednjih mesecih pa zopet pričakujejo poslabšanje, ker traja proizvodni ciklus serije transformatorjev tudi več mesecev in ostaja vsa dejanska proizvodnja v nedovršeni proizvodnji. Podjetje ima še vedno težave z nabavo nekaterih reprodukcijskih materialov, kot na primer medeninaste in bakrene pločevine, bakrene žice, dekapirane pločevine in volframovih elektrod, ki so uvozno blago.

● TOVARNA KOVINSKE GALANTERIJE je v glavnem rešila problem reprodukcijskega materiala z nabavo HTV trakov iz domačih železarn, intervencijski uvoz pa še do danes ni realiziran. Trenutno ima podjetje še težave z nabavo svetlo vlečene žice, vendar bo v naslednjih mesecih tudi ta problem rešen.

● TUBA je z maksimalnim izkoriščanjem kapacitet dosegla v prvih petih mesecih letošnjega leta zavidljive uspehe. Oskrba z reprodukcijskim materialom je bila zadovoljiva, razen z aluminijem, ker mora dobavitelj prvenstveno izpolniti obveznosti za izvoz.

● ELMA je prav tako dosegla lepe uspehe, ker se proizvodnja odvija skoraj nemoteno. Oskrba z reprodukcijskim materialom poteka v redu, razen pri nabavi laka za impregnacijo izolacijskega materiala in pri nabavi polopasa iz domače proizvodnje.

● ENERGOINVEST je že začel s preusmerjanjem proizvodnje skladno s programom rekonstrukcije ter so bile v maju mesecu proizvedene zadnje količine vijačne opreme in instalacijskega materiala. Rezultati poslovanja v prvih petih mesecih so zelo ugodni, v naslednjih mesecih pa zopet pričakujejo poslabšanje, ker traja proizvodni ciklus serije transformatorjev tudi več mesecev in ostaja vsa dejanska proizvodnja v nedovršeni proizvodnji. Podjetje ima še vedno težave z nabavo nekaterih reprodukcijskih materialov, kot na primer medeninaste in bakrene pločevine, bakrene žice, dekapirane pločevine in volframovih elektrod, ki so uvozno blago.

● ISKRA — TOVARNA ELEKTRIČNIH MATERIALOV se še vedno bori s težavami zaradi preusmeritve proizvodnje, delno pa vpliva na nizko proizvodnjo izpad dobav kooperantov, ki je zlasti občuten pri izdelavi TV stabilizatorjev in varilnih naprav Tigvar. Podjetje predvideva še nadaljnje težave v proizvodnji, ki so povezane z osvajanjem novih proizvodov.

● ISKRA — TOVARNA ELEMENTOV ZA ELEKTRONIKO je dosegla v prvih petih mesecih letošnjega leta 40 % letnega plana, kar je skoraj idealna izpolnitev, ter je za 31 % povečala proizvodnjo v primeri z minulim letom. Deloma ima podjetje še vedno težave z nabavo reprodukcijskega materiala.

● JUB je z razširitvijo asortimenta znatno povečal proizvodnjo in izpolnil že več kot polovico letnega plana. Zaradi močnega povpraševanja po njihovih izdelkih so uvedli tretjo izmeno in delno tudi delo ob nedeljah.

● Tudi v BELINKI poteka proizvodnja zelo dobro in podjetje ni imelo nikakršnih težav. Oskrba z reprodukcijskim materialom, tako domačim kot tudi uvoženim je potekala brez zastojev.

● Prav tako tudi v OPEKARNI ČRNUČE poteka proizvodnja brez zastojev, čeprav izkazuje podjetje le 28 % izpolnitve plana. Vedeti pa moramo, da se kot gotova proizvodnja šteje le žgana opeka. Proizvodni proces pa pogojuje neenakomerno proizvodnjo, ker je treba pač najprej izdelati, nato sušiti ter šele v končni fazi žgati.

● CEMENTAR je šele letos pričel poslovati v separaciji gramoza s polno kapaciteto, kar se vidi tudi v primerjavi z minulim letom. Izpolnitev plana je sicer izpod idealne izpolnitve, je pa podjetje v svoji dejavnosti odvisno od vremenskih razmer.

● Proizvodnja v KUVERTI je potekala zadovoljivo in je bilo doseženo v prvih petih mesecih letošnjega leta znatno povečanje proizvodnje v primeru z minulim letom ter je bilo izpolnjenega že več kot pol letnega plana. Oskrba z reprodukcijskim materialom je do sedaj potekala nemoteno, predvidevajo pa težave v naslednjih mesecih.

● Proizvodnja v podjetju MODNA OBLAČILA je izrazito sezonska, zato lahko smatramo povečanje proizvodnje v primeru z minulim letom za 31 % in 35 % izpolnitev letnega plana za zelo ugodno. Oskrba z reprodukcijskim materialom je zadovoljiva, razen z gumbi in krznom.

● V TONOSI poteka proizvodnja normalno in je bilo konec meseca maja izpolnjeno že 45 % rebalansiranega letnega plana. Podjetje ima težave v oskrbi z uvoženim reprodukcijskim materialom, v tem ko pri domačem ni težav.

● V LJUBLJANSKIH MLEKARNAH se proizvodnja sezonskih artiklov — sladoleda, brezalkoholnih pijač in jogurta močno povečuje, kar je vplivalo tudi na razmeroma ugodno izpolnitev plana. Težave nastopajo le zaradi pomanjkanja embalaže za jogurt in uvoženega sirišča, ker domači kvalitativno ne odgovarja.

● TRIGLAV-FILM še vedno ni rešil vprašanja pokrivanja izgube iz preteklih let, zato je proizvodnja spričo pomanjkanja finančnih sredstev zelo otežkočena.

● Podjetje PLANICA-SPORT je med vsemi našimi podjetji najslabše izpolnilo letni plan — 19 %. Vzrok je pomanjkanje surovin, ker podjetje ni že vnaprej sklepalo pogodb za nabavo surovin.

● TERMIKA poleg svoje montažne dejavnosti proizvaja tudi žlindrino volno in je v tem poročilu zajeta le ta proizvodnja, ne pa tudi montažna dejavnost. Proizvodnja žlindrine volne je v zastoju, ker zaradi pomanjkanja koksa ne morejo obratovati. Tako npr. beležijo v maju 15-dnevni zastoj — prav zaradi pomanjkanja koksa, katerega ne morejo nabaviti, ker ni še plačan star in je dobavitelj ustavil nadaljnje dobave.

GIBANJE INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE JANUAR—MAJ 1962, JANUAR—MAJ 1963

					v 000 din
1. Tovarna pisalnih strojev	2,107.590	851.145	678.369	80	32
2. Tovarna kovinske galanterije	782.000	408.276	477.907	117	61
3. Tuba	615.000	258.247	373.728	145	61
4. Elma	2,390.000	760.188	975.000	128	41
5. Energoinvest	1,032.008	288.863	430.106	149	42
6. Iskra, tovarna električnih aparatov	1,754.691	611.726	419.728	69	24
7. Iskra, tovarna elementov za elektr.	1,819.300	560.728	734.073	131	40
8. JUB	400.102	165.950	210.103	127	53
9. Belinka	592.000	238.311	280.405	118	47
10. Opekarna Črnuče	100.450	20.156	27.974	139	28
11. Cementar	234.000	40.926	82.497	202	35
12. Kuverta	303.643	121.819	156.380	128	52
13. Modna oblačila	2,591.000	681.408	893.998	131	35
14. Tonosa	700.000	307.962	313.188	102	45
15. Ljubljanske mlekarne	1,391.292	458.988	531.080	116	38
16. Triglav film	468.020	81.801	187.092	229	38
17. Planica šport	255.000	47.530	49.145	103	19
18. Termika	600.000	112.809	177.619	158	30
	18,154.096	6,016.833	6,998.394	116	39

Iz gornjih kratkih informacij o poslovanju posameznih industrijskih podjetij lahko ugotovimo, da se je proizvodnja v zadnjem času močno povečala, ker se je znatno izboljšala oskrba z reprodukcijskim materialom.

S tem je odstranjena ena glavnih ovir za povečevanje proizvodnje in uspešno izpolnjevanje družbenega plana.

Urbanistična ureditev BEŽIGRADA

HVALA IN GRAJA v knjigi pripomb

»Razstava je tako po načrtih, ki so tu razstavljeni, kot po maketah, ki so zelo lepe in dobro postavljene, zelo privlačna in zanimiva. Potrebnih bi bilo le nekaj več javnih tribun, na katerih bi strokovnjaki in avtorji načrtov te pojasnjevali.«

V levi hali Gospodarskega razstavišča v Ljubljani je ObLO Bežigrad odprl razstavo regulacijskega in zazidalnega načrta za svojo območje. Razen tega, da so bežigrajski občani in drugi prebivalci Ljubljane na razstavljenih maketah in načrtih lahko razbrali, kakšna naj bi bila bodoča podoba tega dela mesta, so prireditelji te razstave organizirali še dve javni tribuni, na katerih so urbanistični strokovnjaki pojasnjevali razstavljene načrte in odgovarjali na vprašanja, ki so jim jih postavljali občani. Na razstavi pa je bila tudi knjiga pripomb v katero po svojih željah in okusih, so tudi mnenja in pripombe v knjigi zelo različne. Nekateri so nad razstavo navdušeni (kot tisti, ki je napisal je lahko vsak obiskovalec vpisal svoje ytise in pripombe o razstavi. Knjigo pripomb so občani uporabljali in je bila po koncu razstave precej polna raznovrstnih mnenj in pripomb. Ker so ljudje zelo različni odstavek, ki smo ga namenili za uvod), drugim ni bilo prav nič všeč in so našli le besedo graje, ko so pisali v knjigo. Izbrali smo nekaj najbolj zanimivih zapiskov in vam jih tu podajamo.

Neki inženir z nečitljivim podpisom je moral biti z razstavo zelo nezadovoljen, saj je napisal: **»Absolutno ne odobravam splošnega zazidalnega načrta v Ljubljani. In to zaradi tega, ker se opaža, da zidamo na ilovnatem terenu visoke zgradbe (viški teritorij), na trdem terenu, kjer je gradbeni material gramoz vseh vrst in celo mivka (posavski del) pa gradimo nizke stavbe. Če upoštevamo še obrabo avtomobilov in čas za prevoz gramoza iz severnega posavskega predela na mehak viški teren, smatram to za zapravljanje ljudske imovine. Načrt »Autocommerce« sploh ne spada v bežigrajsko občino, ampak v viško na mehak teren. Rezime: Visoke zgradbe na trdne terene, nizke zgradbe na mehka tla.«**

Vsaka ideja najde svoje pristaše. Tudi ta jo je. Nekdo je pripisal **»Odobravam.«**, in se nečitljivo podpisal. Po našem mnenju precej tehtno pripombo je napisala (sodeč pa pisavi) nežna ženska roka: **»Ni razvidno, kje in v kakšni obliki bodo otroška igrišča.«**

Nekoga pa zelo skrbe zelene površine in ceste, saj je napisal takole: **»Kombinacija nizke z visoko gradnjo je zelo dobra zamisel, pri vsem pa se premalo pozornosti posveča zelenicam (zelenim nasadom). Poleg določenih objektov, ki jih že gradijo, bi se morali lotiti še urejevanja cest predvsem ob vpadnicah. Npr.: Titova cesta je moderno urejena, v polnem nasprotju pa so Bežigrajska, Hranilniška, Einspilerjeva itd.«**

»Nove zazidave so načelno zanimive, toda potrebne tolmačenja s strani avtorjev načrtov. Nikjer nisem zasledil načelnih delitev tega dela Ljubljane v cone (npr. kje ima bežigrajska občina svojo industrijsko cono, kje bodo v perspektivi mirni stanovanjski predeli s potrebnimi servisi itd.). Mislim, da bo potrebno še nekaj dodatnih projektov, ki bodo kompleksno uredili severni del Ljubljane vsaj za petdeset let.« Priznati je treba, da ta pripomba, čeprav je precej »načelna« in razdeljena na »cone«, ni tako brez osnov.

Najbolj razočaran obiskovalec razstave pa je bil gotovo tisti, ki je napisal v knjigo pripomb tole: **»Načrti so za povprečnega državljana, ki ni iz te stroke, skoraj povsem nerazumljivi. Ni nobenih obrazložitev, oziroma pojasnil, ki bi dale obiskovalcu vsaj delno orientacijo. Javne zgradbe (trgovsko potrošniški center itd.) niso vidno označene. Nad razstavljenimi načrti sem razočaran.«** Zanimivo je to, da je bil pisec teh vrstic razočaran nad stvarjo, ki je sploh ni razumel.

Tako. V knjigi je še mnogo pohval in pripomb in komentarjev, ki so v vseh pogledih zanimivi, nekateri pa celo vredni premisleka. Tu, v knjigi pripomb so prišle zlasti do izraza želje in hotenja občanov potem, da bi bila njihova občina (vsaj malo) tako kot žele in hočejo . . .

E. Jurič

NOVA OBČINSKA SKUPŠČINA SE JE KONSTITUIRALA

Nadaljevanje s 1. strani

itd. Za Bežigradom je devet osnovnih šol, ki jih obiskuje 4547 šoloobveznih otrok, gimnazija z 820 dijaki ter več strokovnih šol. Marsikateri teh šol že grozi tretja izmena. Tudi stanovanjskemu vprašanju bomo morali posvetiti vso pozornost. Pet tisoč občanov kljub intenzivni stanovanjski gradnji še zmeraj živi v zelo neprimernih stanovanjih. Potem je tu vrsta cest, ki jih bo treba v najkrajšem času asfaltirati. Vse to terjajo od nas sodobne potrebe in zahteve občanov. Vsa predelovalna industrija se letos pripravlja na rekonstrukcijo svojih obratov — samo v ta namen bomo v prihodnjih letih potrebovali okrog 5 milijard dinarjev«, je med drugim poudaril novi predsednik Jože Pogačnik.

Ob zaključku slavnostne seje nove občinske skupščine so odborniki izvolili tudi nove kandidate za novo republiško in zvezno skupščino, in sicer: **Vido Tomšič** in **Milka Grgiča** za republiški zbor, **Elo Peroci** za republiški kulturno-prosvetni zbor, ing. **Marijana Tepino** za republiški organizacijsko-politični zbor, **Silva Hrasta** za zvezni zbor, **Danico Jurkovič** za zvezni organizacijsko-politični zbor, **Zorko Peršič** za zvezni gospodarski zbor, **dr. Saša Luzarja** za zvezni zdravstveno-socialni zbor in **Božidarja Debenjaka** za zvezni kulturno-prosvetni zbor. Vse kandidate sta oba zbora izvolila na tajnih volitvah s stoodstotnim številom glasov.

Novo občinsko skupščino je pozdravil tudi sekretar občinskega komiteja ZKS Rado Roter in ji zaželel kar najbolj plodno delo v prihodnjem mandatnem obdobju. Med drugim je še posebej poudaril, naj nova občinska skupščina pri reševanju perečih problemov še tesneje kot doslej sodeluje z občinskimi družbeno-političnimi organizacijami pri uspešnejšem razvijanju komunalnega, gospodarskega in političnega razvoja bežigrajske občine.

V komisijo zo volitve in imenovanja so odborniki izvolili naslednje člane: **Stanislavo Vučer, Ivana Vinklerja, Karla Kušarja, Vinka Dečmana, Franca Kavčiča, Jerneja Mlakarja, Jožeta Zakonjška**; v komisijo za občinski statut: **Mirana Blaho, Boruta Gradišarja, Miha Cerina, Lojza Kodra, Jožeta Kopitarja, Jožeta Pogačnika, Janeza Rejca, Romana Leskovška, Staneta Možino, Staneta Komana, Edija Ozimka, Ivana Levsteka** in **Ivana Vinklerja**; v komisijo za prošnje in pritožbe: **Iva Bukovca, Ivana Zormana, Vladimira Brasa, Milana Zinauerja** in **Marijo Avbelj**. Za odbornika za sklevanje zakonskih zvez je bil izvoljen **Janez Pirnat**.

N. Z.

Tekmovanja v duhu razvijanja tradicij NOB za občinski praznik

Komisija za razvijanje tradicij NOB pri združenju borcev NOV, občine Bežigrad bo organizirala

v soboto 22. junija 1963 ob 16. uri

v Tomačevskem gozdičku tekmovanja mladine, ki imajo namen obujati spomine na naloge, ki so jih v NOV reševali partizani.

Vsebina tekmovanj bo odkrivanje sovražnega taborišča v Tomačevskem gozdičku in iskanje predmetov, ki jih je sovražnik pozabil pri begu iz taborišča. Sovražno taborišče bo oddaljeno okrog 100 m od štarta. Okrog taborišča bodo skriti predmeti praktične vrednosti. Te bo treba poiskati in prinesti na cilj. Čas prihoda na cilj bo omejen. Točkoval se bo čas in število najdenih predmetov, ki jih bo ekipa pionirjev prinesla na cilj. Najdeni predmeti ostanejo v lasti članov ekipe. Prve ekipe bodo prejele diplome, člani najboljše ekipe pa še praktična darila.

Mladinsko tekmovanje bo obsegalo naslednje naloge:

Pohod patrulje, ki bo trajal ¾ ure. Med pohodom bo morala patrulja poiskati javke, na katerih bo dobila navodilo, kje je naslednja javka in kje stoji sovražni stražar, ki patrulj ne sme opaziti. Vsaka patrulja bo morala v strelski dvorani SD Tabor na Ježici izstreliti 5 nabojev z zračno puško v svojo tarčo v določenem roku. Prav tako se bodo morale patrulje vrniti na cilj v omejenem času. Točkoval se bo čas pohoda patrulje, čas streljanja, število zadetkov in uspešno skrivanje pred sovražnimi stražarji. Prve tri patrulje bodo dobile diplome. Člani dveh najboljših patrulj pa še praktična darila.

S. K.

Pionirsko srečanje

Na pobudo občinske Zveze društev prijateljev mladine Bežigrad so se 5. junija 1963 zbrali pionirji vseh osnovnih šol občine na hipodromu v Tomačevem. To srečanje ob koncu šolskega leta 1962/63 je imelo značaj manifestacije zaključka prvega obdobja jugoslovanskih pionirskih iger.

Pionirji so na srečanju prikazali nekatere rezultate svojih prizadevanj na tem področju. Izvedli so kulturni program, vrsto športnih iger in razne tekme z zmaji in letalskimi modeli. Poleg pionirjev so se tega množičnega srečanja udeležili predstavniki političnih organizacij, prosvetni delavci in veliko občanov, ki se zanimajo za vzgojo otrok.

S te množične prireditve, ki je bila letos prvič izvedena, so pionirji odposlali pozdravno brzojavko tovarišu Titu in tovarišici Vidi Tomšičevi.

Zbor občanov

Izdaja Občinski odbor SZDL Ljubljana-Bežigrad — Ureja uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik France Šušteršič — Za upravo odgovarja Justina Repar — Naslov uredništva in uprave: Ljubljana, Parmova 41/I — Tiska tiskarna »Toneta Tomšiča«

Motiv z našega Posavja

V tednu mladosti je prišla na obisk v Ljubljano mladinska delegacija »mladinske iniciative« iz Bazovice pri Trstu. To je organizacija vseh mladih Slovencev v zamejstvu, ki zbližuje vse mlade Slovence. Na sliki: predstavnik »mladinske iniciative« pozdravlja v centru gradbenih šol ljubljanske mladinke in mladince, ki so pripravili bratom iz zamejstva lep sprejem.

(Foto: Vetrovec)

Razmišljanje o turizmu

Ne kaže ostati pri kislem zelju

V seznamu turističnih krajev bomo zaman iskali Bežigrad. Spisek turističnih mikavnosti naše občine je precej skromen: na prvo mesto lahko zapišemo kranjsko klobaso s kislim zeljem nekje v posavski gostilni, hladno Savo z neurejenimi prostori za kopanje ter prijetne livade ob reki in bližnjih gričih. Čeprav je Bežigrad ena redkih občin v Sloveniji, ki nima niti ene hotelske postelje, leto za letom zabeležimo celo nekaj sto nočitev tujcev; kamping ob Savi na Ježici nudi ob poletnih večerih pravo turistično sliko raznobarvnih šotorov, avtomobilov in govoric domala vse Evrope.

Na področju Bežigrada ni kakšnih izrednih naravnih znamenitosti, zgodovinskih redkosti ali kulturnih spomenikov, ki bi jih množično oblegali turisti v pisanih srajcah in s slamniki na glavah, s fotoaparati in z navdušenimi vzkliki »ah« in »oh«. Nedeljski izletniki, ki v poletnih popoldnevih preplavijo obalo Save, niso del tiste mogočne reke nomadov, ki zbirajo v potnih listih žige obmejnih prehodov, temveč so del nič manj mogočnega gibanja k soncu, zelenim tratam, mirnim hostam in brezskrbnemu poležavanju. Sodobni človek, omrežen z betonom, jeklom in asfaltom, ropotajočimi stroji in izpušnimi plini avtomobilov, čedalje bolj sili k naravi, v mir in sproščenost, da si nabere novih moči za vsakdanje pehanje. Iz mravljišča Ljubljane je krepak val usmerjen prav na turistične terene Bežigrada — na Ježico in Črnuče, v Stožice in Tomačevo.

Izletniki niso preveč zahtevni. Videti je, da so se kar privadili na neurejeno obalo Save ter na usluge v starih, znanih gostilnah, ki jih ne bi mogli uvrstiti tja pod vrh gostinskih zmogljivosti. Gostilne so v nedeljah zvečer polne, in to pač ni vzrok, da bi si kdo belil glavo. Izletniki tvorijo najmočnejšo skupino obiskovalcev. Druge skupine so manj številne, vendar pa bolj zaželene: družbice praznujejo najrazličnejše obletnice, pred gostilnami pa čestokrat zaškripljejo zavore avtomobilov, ki jih vodi pot po štajerski magistrali.

To so tedaj rezervoarji za bežigrajski turizem, ki seveda še zdaleč niso izčrpani.

VABLJIVI ŽVENKET TURISTIČNIH DINARJEV

Stopimo najprej na bregove Save. Reka, kjer se voda v najbolj ugodnem poletju segreje kakšen dan na 18 stopinj Celzija, pač ne predstavlja nenadomestljivega daru narave. To je dejstvo, kjer se ne da veliko pomagati, pa četudi je področje nad črnuškim mostom še tako privlačno. Sava za kopanje in kakršnekoli vodne športe ni primerna, če je ne dopolni človek s pridobitvami sodobne tehnike in civilizacije. Reka je postala že tako umazana zaradi industrijskih odplak, da polagoma še ribiči izgubljajo svoj življenjski prostor. Posebno težavo predstavlja tudi nihajne vodne gladine zaradi obratovanja hidrocentrale Medvode.

Kljub vsemu pa kopališče pri Šternu na Ježici obiskujejo tisočglave trume. Tja jih prav gotovo ne vlečejo neurejeni bregovi, primitivna športna igrišča, prah, gneča na plesišču, pomanjkanje piva v nedeljo popoldne ali nizka vstopnina. Vzrok obiska tiči v tem, da mesto nima takega rekreacijskega prostora, ki bi popoldne sprejel tisoče Ljubljančanov, mladih in starih, željnih kopanja in žgočega sonca, prijetne sence in hladnega okrepčila, športnega udejstvovanja in igranja v pesku, »vzdolžnega« počitka v travi ali ognjenega twista pod razgretim nebom. Ne morejo ga nadomestiti številne izletniške točke v okolici Ljubljane, čeprav jih je menda toliko, kot jih nima nobeno drugo mesto, niti Sora ali morje.

MILIJARDA

Slišali smo o idejnem načrtu za »gaj oddiha« ob Savi. V investicijskem okviru milijarde dinarjev bi našli velik hotel in restavracijo, kamping, letno kopališče z več bazeni ter zimski bazen s savno in športni park. Bazeni naj bi celo dobivali toplo vodo po cevovodu iz tovarne Belinke. Načrt je resda videti visoko v oblakih, če pomislimo, da zdaj ni bilo sredstev niti za ureditev vsakdanjih nemarnosti. Problem rekreacijskih prostorov s prav takšno milijardno ihto rešujejo tudi v Beogradu in Zagrebu, le da so tam že prišli do otipljivih rezultatov. V Ljubljani tudi razčlenitev na stomilijonske etape ni našla pravega odmeva.

Zamišljeni rekreacijski prostor bi bilo mogoče zgraditi le z združenimi sredstvi ljubljanskih občin, saj ne bo zaprt z občinsko mejo. Združitev sredstev bi bila še toliko bolj potrebna, ker bi lahko le v tem primeru računali tudi z najetjem kreditov iz republiških in celo zveznih virov, namenjenih investicijam v turistične objekte. Hotel z restavracijo, kamping in kopališče lahko uvrstimo med objekte, ki prispevajo k izboljšanju tujega turističnega prometa. Pomembna je seveda ekonomičnost naložbe.

Hotel z restavracijo, kamping, kopališče in športna igrišča, predstavljajo kompleks turističnih objektov, ki bi — sicer iz različnih nagibov — pritegnili na tisoče obiskovalcev. Urejene livade ob Savi in samo kopališče z bazeni bodo cilj pričakujočih Ljubljančanov. Kaj vse bi morali najti tamkaj je pravzaprav težko našteti. Važno je, da ni potrebno vsega zgraditi naenkrat, saj se da nove pridobitve v obliki kioskov, igrišč in prodajaln vključiti v ta sestav tudi kasneje.

Športna igrišča sodijo med najvažnejše objekte rekreacijskega središča. Ustrezati morajo ljudem, ki se bodo le tamkaj ukvarjali s športom, kakor tudi aktivnim športnikom. Že na začetku bo pomembno, da bo mogoče v kopališču dobiti najrazličnejše športne rekvizite. Izposojevalnica športnih rekvizitov je nepogrešljiv del rekreacijskega središča.

DEVIZE POD ŠOTORI

Kamping pretežno uporabljajo tuji turisti. Ljubljana je tako posrečeno vozlišče mednarodnih poti, da jo poleti preplavijo motorizirani turisti. Skozi republiško središče Slovenije gre domala tri četrtine vseh tujcev, ki obiščejo našo državo. V Ljubljani se zadržijo malo časa, ali pa se sploh ne ustavijo. Tudi v kampingu na Ježici so tujci večinoma le nočni gostje; zvečer postavijo šotore, drugo jutro pa že štejejo kilometre proti morju. Ugotovitev, da tujci hitro zapuste velika mesta, velja za vso državo. Devize teko mimo in vsi turistični forumi se ukvarjajo s problemom, kako jih zaustaviti in napeljati v lastne blagajne. Te »ovire« so različni festivali, razstave in druge prireditve, ki naj dopolnijo obširno zakladnico zanimivosti velikega mesta in zvišajo število nočitev v letni bilanci. Sodobno urejen kamping, ki nudi tujcu prijetno bivanje, zabavo in kopanje, lahko spremeni marsikak potovalni načrt. Tujec, ki želi spoznati Slovenijo, ima najugodnejše izhodišče v Ljubljani, od koder ga vodijo dobre ceste po vsej deželi.

Že v zdajšnjem kampingu bi morali tujci dobiti informacije o našem turizmu, propagandni material in spominke, sporede prireditev v Ljubljani in čisto preproste sezname znamenitosti mesta. Tujcu bi tako svetovali, kaj naj obišče in kako naj preživi dneve in večere v Ljubljani.

V trgovinah vzdolž Titove ceste kupuje precej tujcev potrebščine za preživljanje v kampingu. Na srečo je na Ježici sodobno urejena trgovina, mesnica in prodajalna kruha. Skrbeti bi morali, da so dobro založene in vedno lahko zadovolje tudi potrebe prebivalcev kampinga.

Turistično-rekreacijski objekt na Savi je tedaj najpomembnejši objekt bežigrajskega turizma. Sodi torej na vrh v načrtu investicijskih vlaganj v turizem in gostinstvo, z njim pa bi najobčutneje zaustavili turistični (in turistično-devizni) dinar, ki zdaj spolzi mimo kot nemirna Sava.

DROBIŽ, KI (TUDI) STEJE

Baročni grad v Dolu, ki bi ga vsaj delno namenili turizmu, bi lahko postal privlačna izletniška postojanka. Ureditev zasavske ceste bo v kraje ob Savi prinesla več potnikov in turistov.

Kazalo bi tudi bolje izkoristiti Gospodarsko razstavišče in hipodrom. Obiskovalci prireditev na teh prizoriščih bi morali bolj zaslutiti utrip bežigrajskega turizma.

Na livadah ob Savi in na bližnjih gričih je dovolj prostora, da bi v bližnji bodočnosti postavili tamkaj kakšen nov gostinski objekt, morda celo urejen v tipično slovenskem slogu.

Neprestano izboljševanje uslug ter večji izbor jedil in pijač, bi zagotovil še večji dotok izletnikov v gostilne.

J. S.

MLADINA JE ZAPELA

Pred nedavnim smo že tretjič poslušali otroške in mladinske zbore ter instrumentalne skupine. Vse osnovne šole naše občine so bile zastopane vsaj z enim zborom. Prvič pa smo slišali tudi razredne zbore, kar je še prav posebno hvale vredno. Tako so nas razredni zbori šol Šentjakob, Črnuče in Ježica presenetili na reviji v Črnučah s prav posebno živahnostjo. Pesmice so bile zelo dobro izbrane, dobro naučene in živahno zapete. Čestitamo vodstvom šol za razumevanje, ker le dobro razredno petje nas bo pripeljalo zopet do kvalitetnih zborov, saj tudi zborova praksa raste z leti dela.

Da bi se čim več ljudi seznanilo z delom zborov na terenu, sta bili dve reviji, in sicer ena v Črnučah, na kateri so nastopili zbori šol Črnuče, Šentjakob, Dol, Stožice in Ježica. Ta revija je dihala svežino in veselje do petja. Druga revija pa je bila v festivalni dvorani, kjer so nastopile še ostale osnovne šole ter Glasbena šola Franc Sturm (simfonični orkester, harmonikarski in kitarski orkester), DPD Svoboda Bežigrad (citraški orkester), ter DPD Svoboda Stožice (harmonikarski orkester). Kvaliteta izvajanj je bila na višini, dikcija zborov izdelana, muzikalna izvedba pa priča o resnem delu dirigentov-pedagogov.

Hvalevredno je dejstvo, da so letos nastopili zbori vseh osnovnih šol, le srednje šole si še ne upajo uvesti zbornega petja v svoj vzgojni program. In prav te bi morale še posebno gojiti zborno petje, ker je tam mladina v prav občutljivi estetsko razvojni dobi, ko še ni popolnoma razvit čut za pravilna zaznavanja vrednega od lažnega.

Organizacija obeh nastopov je bila premišljeno izvedena, kar je posebna zasluga Sveta Svobod Bežigrada; dvorane so bile dobro zasedene (kdo bo še rekel, da ni zanimanja za te vrste glasbo); tako lahko vsem čestitamo.

N. U.

Nada Udovč

Fizkultura in ŠPORT

Republiško prvenstvo v vajah na orodju

Bežigrajčani najštevilnejši

V soboto popoldne, 18. maja in v nedeljo 19. maja je bilo v telovadnici TVD Partizana »Narodni dom« in v študijski telovadnici v Ljubljani republiško prvenstvo v vajah na orodju za člane, članice, mladince in mladinke vseh razredov. Tekmovanja se je udeležilo veliko število tekmovalcev, in sicer 270 iz 19 klubov. Najštevilneje je bila zastopana Štajerska, med posameznimi društvi pa je največ tekmovalcev poslal na republiško prvenstvo TVD Partizan Bežigrad. Zanimivo pa je, da se tekmovanja niso udeležili člani društev, ki so še nedavno posegali po najvišjih priznanjih v tem športu, predvsem tekmovalci iz Novega mesta in Jesenic. Prav tako ni bilo tekmovalcev s Primorskega. Kaže, da se je težišče slovenske orodne telovadbe, vsaj kvantitativno preselilo na Štajersko.

Prvi dan so nastopili telovadci zveznega razreda ter člani, članice in mladinke prvega razreda. Največje zanimanje je vsekakor veljalo vrsti zveznega razreda, ki se je tokrat prvič predstavila z vajami za olimpiado v Tokiu. Zlasti Miro Cerar je spet dokazal, da je brez prave konkurence, čeprav se mu je kvalitetno zelo približal Šrot. Oba sta najtežje elemente in vezave izpeljavala z največjo možno eleganco.

Med članicami tekmovalk zveznega razreda ni bilo; iz Maribora pa so prispele le članice prvega razreda, tako da so se za najboljša mesta pomerile med seboj. Tudi pri mladincih višjega razreda ni nastopila nobena kompletna vrsta, pač pa le posamezniki.

Tekmovalci so se borili za 80-odstotni uspeh, ki bi jim zadoščal za uvrstitev v državno prvenstvo, ki bo v Zrenjaninu.

Bežigrajčani so na tekmovanje poslali štiri vrste in bili številčno najmočnejši. Zanimivo je, da sta bili bežigrajski vrsti članov prvega in drugega razreda edini vrsti iz ljubljanskega okraja. Kot posamezniki sicer niso posegali po najvišjih mestih (razen mladinca Sambolca), predvsem zaradi pomanjkanja tekmovalne rutine, kar se je na tej tekmi še posebej pokazalo. Elementi in vaje, ki so jih tekmovalci izvajali v telovadnici dovršeno, so jim delali na tekmi velike preglavice. Sicer pa so imeli tudi sodniki svoje prste vmes. Na konju z ročaji npr., je bila predpisana nasprotna smer izvajanja vaje, na tekmi pa so naenkrat dovolili poljubno smer, zaradi česar so bili Bežigrajčani handikapirani. Sicer pa so sodniki grešili tudi v tem, da so imeli za različne vrste različne kriterije, razen tega pa so se med tekmo ves čas menjavali, tako da je vsak sodnik sodil po svoje. Obenem pa precej sodnikov vaj sploh ni poznalo, saj so nekateri tekmovalci izpuščali celo nekatere elemente, sodniki pa tega sploh niso opazili.

O bežigrajskih tekmovalcih pa bi lahko povedali tudi, da za delni neuspeh nosijo precej krivde sami, saj so premalo trenirali, same tekme pa so vzeli preveč površno in lahkomiselno. Temu so se pridružile še poškodbe nekaterih bežigrajskih tekmovalcev in tako so zaostali za lepo število točk za tekmeci. Dobro pa so se odrezali mladinci in mladinke, kljub temu da so imeli za tekmovanje malo časa.

Rezultati — zvezni razred: Cerar (Narodni Dom) 113,90, Šrot (Gaberje) 107,10, Skaza (Zagorje) 105,50; *I. razred (vrste):* Železničar (Maribor 410,40, Celje 390, 60, Bežigrad 326,10; *II. razred (vrste):* Maribor 253, Železničar (Maribor) 245,45, Bežigrad 200,30; *mladinci — III. razred (vrste):* Maribor 261,15, Trnovo 239,60, Železničar (Mrb) 255,40, Narodni dom 252,60, Bežigrad 236,40; *III. razred (posamezniki):* Kolar (Trbovlje) 55,6, Sambolec (Bežigrad) 55,5; *mladinke — III. razred (vrste):* Maribor 214,5, Novo mesto 213,2, Tabor 212,7 Narodni dom 210, Spodnja Šiška 208,2, Kranj 207,5, Ptuj 205,2, Bežigrad 196,2.

(Pri rezultatih smo navedli le discipline, kjer so tekmovali Bežigrajčani ter tekmovanje zveznega razreda.)

G. S.

Republiški prvak v peresni kategoriji, Ježičan Mitja Zatler ob razglasitvi rezultatov

„Bežigrad" in „Tegrad" pred združitvijo

V ponedeljek, 3. junija so se sestali košarkarji Bežigrada, da bi se med drugim pogovorili tudi o združitvi z odbojkarji Tegrada. Ti so zaradi finančnih težav v podjetju »Tegrad«, ki je bilo nekakšen pokrovitelj tega moštva, predlagali združitev s košarkarji Bežigrada. Podjetje Tegrad sicer ne spada v območje naše občine, vendar so skoraj vsi člani odbojkarskega moštva prebivalci Bežigrada.

Na sestanku košarkarjev Bežigrada so načelno sprejeli predlog odbojkarjev o priključitvi, vendar bodo o tem dokončno sklenili predstavniki obeh klubov na skupnem sestanku v prihodnjih dneh. Žal je to ravno v času, ko zaključujemo redakcijo in preden bo časopis izšel, tako da vseh podrobnosti o združitvi nikakor ne moremo že v naprej priobčiti. Znano je le, da bo novo športno društvo prevzelo ime »Bežigrad«.

Na sestanku košarkarjev Bežigrada so se prisotni pogovarjali tudi o gradnji novega igrišča za košarkarje in odbojkarje. Kakor smo že poročali, bodo bežigrajski košarkarji dobili svojo asfaltno ploskev v jami ob šoli dr. Vita Kraigherja. Sredstva, ki so si jih košarkarji zagotovili v višini enega milijona dinarjev iz sredstev občinskega sklada za šolstvo so sicer znesek, ki pomeni nekakšno uresničitev tega načrta, toda kljub temu ta milijon za gradnjo ne bo zadoščal. Zato so košarkarji sklenili, da bodo že prve prihodnje nedelje izkoristili za delovne akcije. Tako bodo vsa nekvalificirana gradbena dela pri gradnji svojega košarkarskega igrišča naredili košarkarji sami, od odbojkarjev Tegrada pa pričakujejo strokovno pomoč, saj so odbojkarji večji del sami gradbeniki in arhitekti. Prav tako upajo, da bodo bežigrajska gradbena podjetja po ugodnih cenah polila asfalt po igrišču in prepeljala okrog 100 kubičnih metrov gramoza iz Save.

B. S.

Republiško prvenstvo v dviganju uteži za mladino

Ježičani so gostili mlade dvigalce

V telovadnici TVD Partizana na Ježici je bilo 28. aprila republiško prvenstvo v dviganju uteži za mladince. Pomerilo se je 35 mladincev iz šestih slovenskih klubov. Ta številka je dokaj razveseljiva, saj je dvigalni šport zadnja leta v Sloveniji začel nazadovati. Sicer pa ni razveseljivo le veliko število nastopajočih, ampak tudi porast kvalitetne ravni. Predvsem dobro so se odrezali mladinci TVD Partizana — Rudarja iz Velenja. Ta ekipa je bila obenem tudi najštevilneje zastopana, odlično pa so posegli v boj za najboljša mesta. Najbolj se je izkazal njihov član Knez z izvrstnim rezultatom v lahki kategoriji. Dvignil je namrerč 270 kg (tezno: 90 kg, poteg: 80 kg, sunek: 100 kg) in prepričljivo pustil za seboj tekmece. Izkazal se je tudi Ježičan Zatler, ki je v peresni kategoriji zasedel prvo mesto s 232,5 kg (72,5, 70, 90). Ta nadarjeni tekmovalec bo lahko, kolikor bo vestno treniral, dosegel še boljše rezultate, saj je še zelo mlad.

V srednje-težki kategoriji je član TAK Litostroja Groznik edini med tekmovalci dvignil več kot 300 kilogramov in pustil za seboj svojega konkurenta Kurenta za celih 65 kilogramov. Groznik je dvignil 305 kg (90, 95, 120) in s tem potrdil svojo odlično formo.

Zelo zanimiv je bil boj za prvo mesto v srednji kategoriji, kjer sta najboljša tekmovalca Velušček in Čotar dvignila enako število kilogramov 257,5, po propozicijah pa je potem prvo mesto zasedel Velušček, ker je bil v času tekmovanja za pet kilogramov lažji.

Domači TVD Partizan je predstavil tri tekmovalce, ki so se kar dobro odrezali. Mitja Zatler je zasedel prvo mesto v peresni kategoriji, Vrhovnik se je uvrstil na peto mesto v lahki kategoriji — dvignil je 190 kg, medtem ko je Brezovec v srednji kategoriji z 212,5 kilogrami zasedel osmo mesto.

Tudi na tem tekmovanju ni bilo tekmovalcev z Dolenjske in Primorskega, zanimivo pa je, da je TAK Ljubljana poslal na tekmovanje le štiri mladince.

Partizanu Ježica pa gre še eno priznanje, razen uspehov svojih predstavnikov. Organizacija tekmovanja je bila namreč brezhibna, tako da je samo tekmovanje potekalo povsem nemoteno. Odlična je bila tudi sodniška trojka Uranjek (Velenje), Dolenc (Ljubljana) in Dobovšek (Ježica), ki so svojo nalogo brezhibno izvršili.

REZULTATI:

bantam: M. Tomšič (Ljubljana) 185 kg, J. Tomšič (Ljubljana) 175 kg, Pirc (Rudar Velejne) 170 kg;

peresna: Zatler (Ježica) 232,5 kg, Soršek (Litostroj) 215 kg;

lahka: Knez (Rudar Veljenje) 270 kilogramov, Sotler (Litostroj) 232,5 kilograma, Čarman (Litostroj 222,5 kilograma;

srednja: Velušek (Rudar Velenje) 257,5 kg, Čotar (Litostroj) 257,5 kg, Sotler (Litostroj) 232,5 kg;

lahko-težka: Šega (Kočevje) 280 kg, Kovačič (Ljubljana) 262,5 kg, Marhart (Rudar Velenje) 245 kg;

srednje-težka: Groznik (Litostroj) 305 kg, Kurent 240 kg.

G. S.

S tekmovanja med pionirskimi hišnimi sveti v Savskem naselju

Pester športni spored ob tednu mladosti

Občinski komite ZMS Ljubljana-Bežigrad je v Tednu mladosti organiziral med aktivi ZMS v komuni športna srečanja v streljanju, šahu, namiznem tenisu, odbojki in rokometu.

Živahnega vzdušja med posameznimi dvoboji ni motilo slabo in nenaklonjeno vreme, zato so bila posamezna športna srečanja zaključena z naslednjimi rezultati posameznih panog:

NAMIZNI TENIS

Tekmovanje v namiznem tenisu je bilo v četrtek 23. maja v Šoli za telekomunikacije v Celjski ulici. Sodelovale so naslednje ekipe aktivov ZMS: Elma, Tovarna kovinske galanterije (dve ekipi), Šola za telekomunikacije.

Tekmovali so na treh mizah, sodnike za posamezne mize pa je preskrbela Šola za telekomunikacije.

Po ostri borbi v posameznih srečanjih so si tekmovalne ekipe takole razdelile mesta:

Na prvem mestu je II. ekipa Šole za telekomunikacije, na drugem je ekipa Elme iz Črnuč, na tretjem I. ekipa Šole za telekomunikacije in na četrtem ekipa Tovarne kovinske galanterije.

Samo tekmovanje je potekalo tako, da je zmagovalec — ekipa tekmi po dobljenih treh igrah šla v finale (igrale so 4 ekipe), poraženca pa sta se borila za tretje mesto.

STRELJANJE

Strelsko tekmovanje prijavljenih ekip aktivov ZMS je bilo v nedeljo 19. maja v vojašnici Ljube Šercerja na Titovi cesti.

Strelci pa so si takole razdelili mesta:

I. Šole za telekomunikacije, 734 krogov; II. JNA I. ekipa, 712 krogov; III. JNA II. ekipa, 670 krogov; IV. ekipa terena Črnuče, 615 krogov; V. ekipa Centra strok. šol, 563 krogov; VI. ekipa Cestnega podjetja, 502 kroga.

ODBOJKA

Pri tekmovanju v odbojki med aktivi ZMS v komuni so bili doseženi naslednji rezultati:

Cestno podjetje : Elektrosignal	2:0
Šola za telekomunikacije : Elma	0:2
Cestno podjetje : Elma	0:2
I. gimnazija : Tops	0:2
Tops : Elma	0:2
Tops : Cestno podjetje	2:0

Vrstni red zmagovalcev je naslednji: 1. Elma, 2. Tops, 3. Cestno podjetje.

ŠAH

Tekmovanje je bilo v dvorani družbeno političnih organizacij občine Ljubljana-Bežigrad v soboto 18. maja. Tekmovale so naslednje ekipe: JNA, Šola za telekomunikacije, Obnova, Cestno podjetje in Elma.

Ekipe Tovarne kovinske galanterije in G. p. Grosuplje so bile v začetku tekmovanja diskvalificirane.

Prva tri mesta so zasedle ekipe JNA, ekipa Šole za telekomunikacije in ekipa Elme iz Črnuč.

ROKOMET

V petek dne 24. maja ob 16. uri je bilo v vojašnici Ljube Šercerja na Titovi cesti tekmovanje v rokometu. Ekipe so igrale 2-krat po 15 minut po pokalnem sitemu

Rezultati:

JNA : Center strokovnih šol 17:9 (8:7)

Šola za telekomunikacije : Gradbeni šolski center 9:7 (6:3)

Gradbeni šolski center : Center strokovnih šol 9:7 (5:1)

JNA : Šola za telekomunikacije 18:6 (7:1)

Tekme v rokometu sta sodila Igor Stupišek (republiški rokometni sodnik) in Primož Sark (učenec I. gimnazije Ljubljana-Bežigrad).

Dve prijavljeni ekipi (I. gimnazija in Elektrosignal) nista nastopili, vendar je tekmovanje v rokometu zelo uspelo.

Končni vrstni red prvih treh: 1. JNA, 2. Šola za telekomunikacije, 3. Gradbeni šolski center.

Tone Cvetko

Bežigrajski košarkarski derby

BEŽIGRAD : JEŽICA 54:47 (32:30)

V soboto 8. junija sta se na igrišču Ježice ob kamniški progi pomerili košarkarski ekipi domače Ježice in Bežigrada. Tekma bi morala biti sicer na igrišču Bežigrada, ker pa ravno sedaj košarkarji Bežigrada svoje igrišče gradijo, so se z Ježičani domenili, da bodo derbi tekmo bežigrajskih košarkarjev odigrali na Ježici.

Moštvi sta nastopili v tehle postavah:

BEŽIGRAD: Kozina 8, Urbanija 19, Možgan 1, Cvar 19, Merhar 1, Blaganje 6, Zgur, Čož, Stražišar.

JEŽICA: Močnik 5, Rotar 6, Pesjak 7, Peče 15, Plevnik 4, Kureš 10, Horvat, Presečnik, Reberšak.

Sodila sta Gerželj in Rudolf — dobro.

Obe moštvi sta začeli dokaj dobro. Po prvem otipavanju so se Bežigrajčani v peti minuti odlepili za tri točke, in nato v sedmi minuti vodili že 15:8. Izgledalo je, kakor da bodo svoj naskok še povečali, saj so vrste Bežigrajčanov delovale zelo dobro, toda nekaj netočnih podaj in Ježičani so naskok zgladili in v dvanajsti minuti spet izenačili — 21:21. Štiri minute pozneje so igralci Bežigrada spet v vodstvu za pet točk in spet nepazljivost, tako da je rezultat ob koncu polčasa le za dve točki v njihovo korist 32:30. Bežigrad je sicer vodil, vendar sta imela dva igralca prve petorke kar po štiri osebne napake in sicer Urbanija in Možgan, medtem ko je pri Ježici štiri napake v prvem polčasu zagrešil le Plevnik.

Drugi polčas sta se ekipi ves čas menjavali v vodstvu, dokler niso pri stanju 44:44 strelci obeh moštev odpovedali in skoraj pet minut niso zadeli koša. Končno so Bežigrajčani točko po točko večali rezultat, domači pa so v nervozni igri izgubili živce in sodnik je zaradi nešportnega obnašanja izključil domačina Pesjaka. To pa je povsem zmedlo domače, ki so v devetih minutah dali vsega skupaj tri točke. Sicer slabim Bežigrajčanom pa je to zadostovalo za zmago — 54:47.

B. S.

Na križišču novih poti

Podatek o številu mladih Bežigrajčanov, ki se redno in organizirano ukvarjajo s telesno kulturo, ni nič kaj razveseljiv. Če upoštevamo izredno naglo naraščanje prebivalstva v tem delu Ljubljane, ki je že preseglo številko 30.000, ugotovimo, da telesna kultura ni šla v korak s čedalje hitrejšim razvojem drugih dejavnosti, z napredkom gospodarstva in družbenega standarda. Če bomo hoteli nadoknaditi zamujeno, bomo morali poiskati tudi trajne vire financiranja ter utrditi smer investicijske politike v telesni kulturi.

ZAOSTAJANJE ZA ZAOSTALIMI

Glede stanja telesne kulture je Bežigrad na nič kaj zavidljivem mestu. Odstotek prebivalstva, ki se ukvarja s telesno kulturo, je celo pod jugoslovanskim (!) poprečjem. Za potrebe telesne kulture je šlo lani iz občinskega proračuna okrog 200 dinarjev na prebivalca. V občini Ljubljana-Center je odpadlo za ta namen 3112 dinarjev na prebivalca, najmanj sredstev za telesno kulturo pa so porabili v občini Grosuplje, kjer je prišlo na prebivalca 53 dinarjev. Po narodnem dohodku na prebivalca je grosupeljska občina zadnja med občinami ljubljanskega okraja.

Če bi še izračunali koliko kvadratnih metrov igrišč in telovadnic pride na prebivalca bežigrajske občine, tudi ne bi dobili ugodnega rezultata. Takšen statistični sprehod nam pokaže, da je bil razvoj telesne kulture počasnejši v primerjavi z drugimi dejavnostmi in da je po tej plati bežigrajska občina zaostala celo za občinami, ki so gospodarsko slabo razvite.

V razvoju telesne kulture smo zadnja leta zabeležili pomemben napredek. Seveda pa posledic objektivnih težav v preteklosti ni mogoče odpraviti kar čez noč. V Sloveniji npr. skoraj polovica otrok ne zna plavati. Podatki o zdravstvenem stanju mladine v ljubljanskem okraju so porazni: več kot tretjina otrok ima razne telesne okvare in hibe.

Skrb za zdravo rast mladine je ena poglavitnih nalog naše družbe. Večkrat bi morali tudi s tega zornega kota gledati na telesno kulturo, saj zajema precej nalog s področja skrbi za mladino.

Naposled pa osnovne naloge telesne kulture: krepitev ljudskega zdravja in delovne sposobnosti državljanov ter krepitev obrambne moči države, česar ni mogoče nikjer bolj temeljito izpolnjevati kot prav v komuni.

NOVE OBLIKE FINANCIRANJA

Za zagotovitev trajnega in sistematičnega financiranja telesne kulture bo najboljša tista pot, ki so jo ubrale občine, kjer so obravnavali vprašanja telesne kulture z vso odgovornostjo in prizadetostjo. Sklad za financiranje telesne kulture, kamor se stekajo sredstva iz občinskega proračuna, prispevki gospodarskih organizacij, delež športne napovedi, razne oblike samoprispevka državljanov ter tudi del sredstev iz fonda za preventivno zdravstveno zaščito, zagotavlja razvoju telesne kulture trdno osnovo. Telesne kulture ne moremo smatrati za toliko razvito dejavnost, da bi sredstva zanjo morala rasti iz leta v leto enakomerno, kakor se poveča proračun. Da bi premostili relativno zaostajanje, ne kaže za zdaj omejiti naraščanja sredstev za telesno kulturo v občinskem proračunu z odstotki vsakoletnega povečanja proračuna.

Se posebno pereč problem so investicije. Zadnja leta so za gradnjo novih objektov — z izjemo šolskih telovadnic — namenjene tako rekoč simbolične vsote. Znano je, da je pomanjkanje objektov ena največjih ovir za razvoj telesne kulture v bežigrajski občini. Lani je bilo dograjeno le košarkarsko igrišče na Ježici ter balinišče v Savskem naselju. V oba objekta so člani TVD Partizan Ježica in balinarskega kluba Zarja vložili mnogo ur prostovoljnega dela.

Tudi lani se še niso odprla vrata novih telovadnic pri osnovnih šolah na Črnučah in v Stožicah. Za usposobitev teh tako pomembnih objektov niso potrebne kakšne vrtoglave vsote. Letos se bo končno začela tudi gradnja telovadnice v Savskem naselju, dočim za zakoličenje telovadnice v Dolu ni obetov.

Nekako za kulisami je dobil Bežigrad zadnja leta še tri nove telovadnice, ki so jih gradili večinoma iz sredstev drugih virov. Telovadnice pri Gradbenem šolskem centru, PTT šoli in šoli raznih strok, uporabljajo v glavnem le te šole, vendar pa so še takrat, ko bi bila lahko odprta vrata tudi bežigrajskim društvom, največkrat že zasedene. Uporabljajo jih društva iz drugih občin, medtem ko bežigrajske organizacije doslej niso naletele na večje razumevanje pri upravah teh šol. Po sredi je običajno previsoka najemnina. Potreben bi bil širši dogovor, saj bi bilo absurdno, da iščejo bežigrajska društva prostore za zimski trening svojih ekip v sosednjih občinah.

Odprto je vprašanje igrišč na prostem. Osnova za načrtovanje novih gradenj in vzdrževanje obstoječih, bo moral biti popis vseh uporabnih objektov. To bo ugodna osnova za izdelavo perspektivnega načrta gradenj. Ker je spisek uporabnih objektov sila skromen in ker je bežigrajska občina precej velika po površini, ne bomo prišli na zeleno vejo, če bomo zgradili »bežigrajsko kopijo« tivolskega športnega parka ali beograjskega Tašmajdana. Centralna športna igrišča nekje v središču Bežigrada bodo za mladino Stožic, Ježice, Črnuč in Dola docela nepomembna, niti ne bodo ustrezala prebivalcem Savskega naselja. Zategadelj bo morala biti temeljna postavka perspektivnega načrta gradenj: manjši, vendar kvalitetni objekti v strnjenih naseljih na vseh terenih občine. Le od gradenj, kjer bo šel denar za igrišča, ne pa za tribune, le od objektov, raztresenih po vsej občini, si lahko obetamo splošen napredek telesne kulture.

Druga boleča plat je vzdrževanje objektov. Ker ni sredstev, objekti propadajo, s tem pa nastaja dvojna škoda: sredstva za gradnjo smo potrošili, od njih pa nimamo tistega, kar smo pričakovali in kar bi morali imeti.

Ta problem so ponekod rešili zelo uspešno: objekti so last komune, ki skrbi za vzdrževanje. Organizacije jih uporabljajo po dogovoru, kjer je uporabnikov več, pa ureja uporabo nekakšen »svet objektov«.

Načrt investicijskih vlaganj v telesno-kulturne objekte bo moral imeti dve izhodišči: gradnja novih pokritih in odprtih objektov ter vzdrževanje obstoječih. Najboljšo rešitev, ki bo ustrezala posebnostim bežigrajske občine, zdajšnjemu stanju in bodočemu razvoju telesne kulture, bo mogoče poiskati le ob sodelovanju telesno-kulturnih organizacij in šol, mladinske in sindikalne organizacije, političnih organov, urbanistov, in vseh činiteljev v občini, ki odločajo o vzgoji in zdravju mladine.

I. S.

Letovanje otrok — kako, kje in kdaj?

Za otroke iz naše občine pripravljamo letos letovanje ob morju v Novigradu in Pomeru pri Pulju. Počitniška baza Novigrad v Istri je v šoli, v neposredni bližini obale. Tam je lep borov gozdiček in veliko šolsko dvorišče, kjer lahko otroci izvajajo razna tekmovanja in igre.

V Pomeru bodo v dveh izmenah letovali predvsem učenci srednjih strokovnih in vajenskih šol. Pomer je oddaljen 5 km od Pulja v zalivu, kjer je lep, velik borov gozd in primerna plaža. Tu so otroci lahko skoraj ves dan v kopalkah. Kraj je v zatišju. Šotori so razmeščeni po gozdičku, imajo lesena tla, da so otroci varni pred prehladom.

Otrokom, ki iz zdravstvenih razlogov ne morejo na morje, pripravljamo letovanje v Lučinah na Gorenjskem. Lučine ležijo 5 km od Gorenje vasi v Poljanski dolini. Zaradi srednjevišinski klime je kraj zelo primeren za fizično slabotne in živčno občutljivejše otroke. Baza je v prostorih šole, ki ima izredno lepo okolico, primerno za krajše izlete. Otroci bodo tam letovali v dveh izmenah po 18 dni.

Za dnevna letovanja, ki jih bodo letos v času šolskih počitnic vodile osnovne šole, je Tomačev gozd izredno prijeten in zaradi bližine prikladen kraj, kjer bodo lahko otroci od jutra do večera na zdravem svežem zraku.

Osnovni šoli Ježica in Stožice, ki bosta prvi prevzeli skrb za dnevna letovanja, sta pripravili skupaj z raznimi društvi na terenih program zaposlitve in razvedrila otrok. Med drugim se bodo otroci seznanjali z gasilskimi vajami, napeljavo in uporabo telefona, sodelovali bodo na raznih telesnovzgojnih in kulturnih tekmovanjih, npr. »Pokaži, kaj znaš«, na atletskih nastopih, strelskih tekmovanjih itd. Otroci bodo lahko v času šolskih počitnic letovali vsak dan — razen nedelj in praznikov — ob lepem vremenu od 8.30 do 17. ure. Imeli bodo dnevno 3 obroke hrane za 120 dinarjev.

V šolah, kjer že zbirajo prijave za počitniška in dnevna letovanja, je odziv do sedaj maloštevilen. Mogoče so bili starši doslej premalo poučeni o oblikah letovanja. Če pa imajo pomisleke glede zadostne otrokove varnosti — predvsem na dnevnih letovanjih zaradi bližine Save — pripominjamo, da otroci na Savo ne hodijo in da je vzgojni kader na letovanjih v glavnem iz vrst prosvetnih delavcev.

Starši, ki se bodo odločili, da bodo svojega otroka vključili v eno ali drugo obliko letovanja, naj čimprej oddajo prijave v šoli ali svoji krajevni skupnosti.

I. R.

Ključavničarstvo: Skrb za delavca

Danes...

Iz zanemarjenih, starih prostorov v ulici Moše Pijada se je podjetje »Ključavničarstvo« preselilo leta 1960 v nove delavnice in upravne prostore na Kamniški ulici 41. S tem pa, da je kolektiv dobil ustrezne delovne prostore, pa se je povečala tudi njegova vloga predvsem v gradbeni dejavnosti, saj je ravno stavbno ključavničarstvo najpomembnejše torišče delovanja tega kolektiva.

Obenem letos kolektiv praznuje 15-letnico svojega obstoja. V tem času so desetkratno povečali število zaposlenih, saj je bilo v začetku vsega osem delavcev, danes pa jih podjetje združuje kar osemdeset.

Porast zaposlenih pa se je pričel predvsem s preselitvijo v Kamniško ulico, saj so se v starih prostorih morali stiskati na 100 kvadratnih metrih, danes pa razpolagajo z delovnim prostorom, ki je velik okrog 700 kvadratnih metrov. »Ključavničarstvo« pa bo v sedemletnem planu po svojem investicijskem programu dogradilo še okrog 1000 kvadratnih metrov delavnic in delavniškega dvorišča, tako da bo zaposlilo še nove delavce.

Z novimi delovnimi procesi pa podjetje ni le povečalo svojega bruto produkta (od leta 1960 več kot za 100 odstokov), ampak se je z boljšimi delovnimi pogoji v novih, svetlih prostorih dvignila tudi delovna storilnost v petnajstih letih za 12 odstotkov. V delavnicah so stroji razmeščeni funkcionalno, obenem pa je poskrbljeno za največjo možno varnost in zdravje delavcev. Taki ukrepi pa nikdar niso odveč, saj ravno pri »Ključavničarstvu« lahko ugotovimo, kako skrb za delavca vpliva na delovno storilnost. Podjetje pa tudi drugače skrbi za delavce, saj bo do konca 1963. leta kupilo pet stanovanj v bližini delavnic, ker se večina delavcev vozi iz okolice Ljubljane.

Kakor smo omenili, se največ bavijo s stavbnim ključavničarstvom, vendar v zadnjih letih izpolnjujejo tudi vrzel v mesecih mrtve sezone tako, da kooperirajo s kovinsko industrijo. Težave so le v tem, ker nimajo zadostnega števila strokovnega kadra, čeprav imajo za celo leto dela, sklenjenega v pogodbah.

Kolektiv »Ključavničarstva« se ob občinskem prazniku zahvaljuje vsem dosedanjim naročnikom in se še nadalje priporača za zaupanje, obenem pa čestita vsem delovnim kolektivom.

Nekoč...

Tovarna elektrokemičnih izdelkov

Belinka

ŠENTJAKOB OB SAVI

čestita bralcem „ZBORA OBČANOV" za občinski praznik

JUB TOVARNA BARV

Dol pri Ljubljani

IZDELUJE:

mineralne in oksidne barve
organske in koksne barve
fasadne in cementne barve
vodotopne barve »Juboflor«
disperzijske barve »Jubokolor«
mase za tla »Juboint«
sintetična lepila »Jubinol«
kemična lužila »Jubin«
steklarski kit

Čestitamo bralcem »ZBORA OBČANOV« za občinski praznik

Nekaj tednov na Debelem rtiču morda pomoč za vse življenje

Poleg svojih že kar klasičnih dejavnosti — to je prva pomoč, nega bolnika na domu, boj proti tuberkulozi in alkoholizmu, krvodajalstvo, zdravstvena vzgoja in male asanacije — je organizaciji Rdečega križa še prav posebno pri srcu skrb za naš mladi rod, naše bodoče občane, proizvajalce in upravljavce. Zato je povsem razumljivo, da je Glavni odbor RKS takoj po osvoboditvi organiziral v Savudriji, na južni obali Piranskega zaliva, okrevališče za tiste otroke, katerih zdravstveno stanje je bilo zaradi vojne močno zrahljano. Posledice vojnih grozot pa se niso kazale samo v telesnem zdravstvenem stanju in podhranjenosti, ampak tudi v nevrotizaciji in čustveni prizadetosti otrok.

Iz objektivnih razlogov smo potem čez nekaj let prenesli okrevališče iz Savudrije na slovensko obalo. Izbrali smo južni obalni del Debelega rtiča. To je eden najlepših kotičkov slovenskega morja, ki mu je koprski zdravnik dr. Salamon z mnogimi raziskavami, tudi »uradno« potrdil izredno blagodejno klimo. Debeli rtič leži nedaleč od Valdoltre prav ob tržaški meji med vinogradi in plantažami breskev na bujno zeleni ravnici. 900 m dolg pas s površino okrog 7 ha leži stran od vsega prometa in letoviškega vrvenja. Obalno morje je primerno plitko in najbolj čisto, klimatske razmere pa umirjene in za otroško zdravilišče naravnost idealne. Brž ko so na Debelem rtiču našli vse ugodne pogoje in začeli priprave za izgradnjo zdravilišča, so prizadevanja in skrb za otroke usmerili tudi v poglabljanje in izpopolnjevanje metod obravnavanje otrok predvsem s stališča pojmovanja zdravja.

Neprimerni vzgojni prijemi in psihični pretresi, ki lomijo karakter mladega bitja že v njegovem formiranju, pospešujejo komplekse in izzivajo otrokovo reakcijo ter protest do neposrednega okolja, kasneje pa lahko do družbe v celoti. Zaradi ugodnega vpliva obmorske klime, sončenja in kopanja v morski vodi pridejo v poštev za zdravljenje na Debelem rtiču: kronična vnetja grla, sopil, obnosnih in čelnih votlin, astme organskega in živčnega izvora, razne preobčutljivosti organizma, prebolen rahitis, neakutne revmatoze, kostna in sklepna tuberkoloza v prebolelem stanju oz. brez temperature, nizka sedimentacija itd.

Prehrana je urejena po sodobnih principih zdrave prehrane, biološko visoko vredna, kalorično pa prirejena za posamezne starostne stopnje. Kopanje in sončenje je umirjeno, po potrebi tudi individualno odmerjeno, da se tako otrok očuva pred škodljivimi posledicami prekomernega vpliva sončnih žarkov, ker bi lahko neposredno vplivalo na njegovo zdravstveno stanje.

Otrokom so na voljo razne igre in športni rekviziti, zvirala in podobno, kolikor so pa vključeni v takšne ali drugačne igre, so tako prirejene, da otroci nimajo občutka, da so dirigirane. Bivanje v zdravilišču je izkoriščeno tudi za primeren nešolski način zdravstvene vzgoje, otroci se bodo naučili prve pomoči, osnov za nego bolnika in sploh dobili osnovni zdravstveni minimum, ki je potreben vsakemu človeku.

Po nepopolnih podatkih zdravstvene službe je v Sloveniji blizu 20.000 otrok, ki so potrebni takega načina obravnavanja in zdravljenja, kot ga omogoča zdravilišče na Debelem rtiču; potrebe so več kot ogromne.

Velik del zdravilišča je že dograjen: vsa kanalizacija, elektrifikacija, sanitarije, ordinacija, laboratorij, kuhinja, jedilnici s čajnim kuhinjama, pralnica, kopališče in obala ter del stanovanj. Vsa ta dela so bila opravljena v letih od 1956 do 1962, v letu 1963 pa 2 paviljona po 72 postelj in 2 paviljona po 96 postelj. Nadalje so začeli graditi funkcionalne stavbe: ordinacijo, ekspektanco, fizikalno terapijo, ortopedsko telovadnico, psihološki laboratorij, kabinet za pedagoško in socialno službo.

Z vso to dograditvijo je zdravilišče pripravljeno sprejeti v svoje zdravljenje okrog 500 otrok; za tolikšno zmogljivost je preračunana tudi nova kuhinja. Tako dograjeno zdravilišče se bo osamosvojilo, saj mu je letos že priznan status stacioniranega zavoda, specializiranega za zdravljenje z naravnimi zdravilnimi faktorji.

Da bi moglo zdravilišče obratovati vse leto, so potrebna še finančna sredstva, ki so usmerjena predvsem na individualno zbiranje po terenih: eno ali dvourni zaslužki delavcev in uslužbencev ter prispevki gospodarskih organizacij.

Občinski odbor Rdečega križa Ljubljana-Bežigrad je preko terenov, šol in delno gospodarskih organizacij zbral okrog 1,500.000 dinarjev. Glede na narodni dohodek občine Bežigrad pa je predvideno, da bi zbrali 9,000.000 dinarjev. Zato naj bi ob tej priliki veljala parola »TUDI TVOJ OTROK« se bo lahko zdravil na DEBELEM RTIČU, zato pomagaj k DOKONČNI DOGRADITVI ZDRAVILIŠČA DEBELI RTIČ.

Želja Rdečega križa Slovenije je, da bo zdravilišče dograjeno že v letošnjem letu, ko bomo proslavljali 100-letnico ustanovitve Rdečega križa. Prepričani smo, da bo to naš najlepši prispevek, ki ga bomo ob tako pomembnem jubileju lahko poklonili skupnosti in najmlajšim, ki so naši bodoči proizvajalci in upravljavci.

Anica Gašperšič

V zahvalo tistim, ki dajejo kri

4. JUNIJ JE PRAZNIK PROSTOVOLJNIH KRVODAJALCEV. LETOS SMO DALI TEMU PRAZNIKU SE POSEBEN POUDAREK, SAJ PRAZNUJEMO DESETLETNICO PROSTOVOLJNEGA KRVODAJALSTVA PRI NAS.

Občinski odbor Rdečega križa Ljubljana-Bežigrad ima v letošnjem letu kar precejšnje število odlikovancev, ki jim bo ta odlikovanja podelil 11. junija pri svečani akademiji. Naj naštejemo, da imamo kar 14 diplom. Med odlikovanci naj omenimo **Vrhunc Silvo** gospodinjo iz Savskega naselja, ki je darovala svojo kri že kar 20-krat. Nadalje diplome naših sindikalnih podružnic: Elma Črnuče, Elektro Lj. okolica, EDILIT, TOPS, TONOSA, ISKRA, Gradbeno podjetje OBNOVA, LESNINA, Tovarna kovinske galanterije, Šola PTT Celjska, Gradbeni šolski center, Center vajenskih šol in Osnovna organizacija Dol in Beričevo.

Lepo je na zeleni trati

Z zlato značko je odlikovanih 20 krvodajalcev, ki so darovali kri 10-krat, srebrno značko pa je prejelo kar 120 krvodajalcev, ki so darovali svojo kri 5-krat.

Iz tega je razvidno, da je v desetih letih zbiranja prostovoljnih krvodajalcev organizacija Rdečega križa ogromno pomagala zdravstveni službi.

Organizacija Rdečega križa naleti pri zbiranju prostovoljnih krvodajalcev na precejšnje težave pri gospodarskih organizacijah — spričo uveljavljanja ekonomskih enot in izgube delovnega časa. S pravilnim pojmovanjem krvodajalstva in porabe krvi nasploh pa je prav letos občinskemu odboru Rdečega križa Ljubljana-Bežigrad uspelo realizirati plan 1.274 krvodajalcev.

Zahvaljujemo se vsem sindikalnim podružnicam in posameznim krvodajalcem za razumevanje, saj ste s tem prispevali velik delež pri razvoju zdravstvene službe.

A. G.

Družabni večeri najstarejših občanov v občini Bežigrad

Med mnogimi nalogami, ki jih opravlja organizacija Rdečega križa, je tudi skrb za najstarejše občane. Osnovne organizacije RK vsako leto pripravijo družabni večer skupno s krajevnimi organizacijami SZDL in drugimi družbeno političnimi organizacijami. V letošnjem letu so bili taki družabni večeri na terenu »Stadion«, Boris Kidrič« in »Bežigrad«, na drugih terenih pa se že pripravljajo na ta pomembni dogodek.

Veliko je med njimi starejših občanov, ki so sodelovali v NOB. Mnogi so žrtvovali zdravje za to, da se imamo danes lepo in si ustvarjamo boljše življenje. Za pogostitev in družabne večere teh ljudi skrbi organizacija Rdečega križa na terenih.

Naj omenim samo primer osnovne organizacije Rdečega križa »Stadion«, ki je pripravila tak družabni večer v otroškem vrtcu »Dunje Ščurkove«. Ta organizacija ima kar 200 starih nad 70 let.

Podmladek Rdečega križa šole dr. Vita Kraigherja je pripravil bogat program z recitacijami in pevskimi točkami. Takega programa se starejši neizmerno vesele, ko vidijo da nanje nismo pozabili.

Kvintet bratov »Avsenik« s pevčema pa je poskrbel še za veselo razpoloženje in prijetno počutje.

Tiste, ki težko hodijo, pa aktivisti Rdečega križa obiskujejo po stanovanjih in zdravstvenih ustanovah.

Pričakujemo od vseh naših aktivistov Rdečega križa ter vseh družbeno političnih organizacij, da to nalogo še naprej opravljajo v humanem duhu. Želimo jim veliko uspeha.

Anica Gašperšič

SLUŽBA PRAVNE POMOČI PRI KRAJEVNI SKUPNOSTI »STADION«

Krajevna skupnost »Stadion« je organizirala službo pravne pomoči, ki bo poslovala hkrati za območja krajevnih skupnosti **»Boris Kidrič«, »Bežigrad«** in **»Stadion«.**

Uradne ure pravne pomoči bod **o od sobote dne 1. junija t. l. dalje vsako sredo od 16. do 18. ure v prostorih krajevne skupnosti »Stadion«, Staničeva ulica 17.**

Postali so mladinci

Dan pred dnevom mladosti je mladinski aktiv na stoženski osemletki sprejel v mladinske vrste vse dijake sedmih razredov. Preden je član občinskega komiteja Zveze mladine Slovenije pionirjem razdelil mladinske izkaznice, je član šolskega aktiva ZMS povedal, da se bodo morali sedaj, ko so že mladinci, še bolje učiti.

Preden so avtobusi potegnili nazaj proti Ljubljani, so razigrani pionirji zaplesali skupaj z borci in profesorji Titovo kolo. Na harmoniko jim je igral predsednik stoženske Svobode, ki je postal med NOB invalid

Tovariš Janez Dremelj, član šolskega odbora stoženske šole je mladincem pripovedoval, kako je preživel strahotno bitko na Ilovi gori.

Nekaj ur potem, ko so pionirji iz stoženske šole postali mladinci, so na grosupeljskem parku, kjer so p okopani prvi dolenjski talci, položili venec in počastili spomin padlih borcev z enominutnim molkom

Šolski odbor šole je pionirjem pripravil lep sprejem. Preden so bili pogoščeni, sta jim dva operna pevca ljubljanske opere zapela spev iz Prodane neveste. Pionirji so se nad petjem zelo navdušili — pevca sta morala na močno ploskanje odgovoriti tako, da sta še enkrat zapela.

Potem ko je vsak pionir dobil svojo mladinsko izkaznico, so posedli v dva avtobusa in se odpeljali po dolenjskih partizanskih poteh. Najprej so obiskali Grosuplje, potem pa še mnoge druge kraje. Najbolj jim bo ostala v spominu Ilova gora. Tu jim je tovariš Janez Dremelj, ki se je boril v znameniti bitki, pripovedoval vse podrobnosti iz velikega boja. Pionirji so se seznanili tudi z borbo na Boštanjskem gradu in z vsemi drugimi partizanskimi akcijami, saj sta jim Janez Dremelj (v enem avtobusu) in drug borec (v drugem avtobusu) med vso vožnjo pripovedovala o dogodkih in bojih partizanov na Dolenjskem.

Ob koncu izleta so mladinci obiskali še rojstno hišo Josipa Jurčiča na Muljavi in znano izletniško postojanko Polževo, kjer so dali duška svojemu mlademu poletu. Zaplesali so tudi Titovo kolo. To je bil eden izmed najlepših sprejemov pionirjev v mladinsko organizacijo v Ljubljani.

J. V.

Pri reševanju vzgojnovarstvenih problemov naj sodelujejo vsi občani

Z občinske konference ZPM, ki je bila 23. 5. 1963, povzemamo naslednje:

Društva prijateljev mladine, ki delujejo na terenih, tesno sodelujejo s pionirskimi organizacijami na vseh šolah. Skupno s prosvetnimi delavci se jim je posrečilo utrditi razne oblike pionirske samouprave in vključiti pionirje v izvenšolske dejavnosti. Tako so ta društva pomagala šoli pri vzgojnem izobraževanju. Premalo pa so bila DPM povezana z organizacijo ZMS in premalo so reševala probleme doraščajoče mladine. Vključevanje te mladine v telesnovzgojno dejavnost in kulturnoprosvetno delo mora postati skupna naloga DPM, ZMS in drugih družbenih organizacij na terenu. S tem bomo zagotovili pravilno vzgojo mladine in preprečili posameznikom odstopanja, ki kvarno vplivajo na razvoj mladega človeka.

Za delo na področju vzgoje in varstva otrok so poleg občinskih forumov odgovorne predvsem krajevne skupnosti ter ostala društva in organizacije na terenu. Njihova skrb je predvsem ureditev dvorišč, igrišč, pionirskih sob ipd. Vso mladino naj vključijo v delo, ki kaže zanj največje zanimanje. Te naloge pa bomo uspešno reševali le, če bodo sodelovali tudi starši kajti le tako bo postalo reševanje problemov vzgoje in varstva otrok ter mladine skupna skrb vseh občanov.

Na konferenci sta bila izvoljena nov izvršni odbor in plenum ZPM, ki bo koordinator in širši družbeni organ za področje vzgoje in varstva otrok v občinskem merilu.